

III.

Iskazivanje prihoda, rashoda, utvrđivanje rezultata s primjerima i knjiženjima

Krešimir Vranar, dipl. oec.

Prihodi i rashodi priznaju se uz primjenu računovodstvenog načela nastanka događaja.

Računovodstveno načelo nastanka događaja znači da se:

- **Recipročni prihodi** (prihodi na temelju isporučenih dobara i usluga i izvršenih ugovornih programa i aktivnosti) priznaju u izvještajnom razdoblju na koje se odnose pod uvjetom da se mogu izmjeriti neovisno o naplati.
- **Nerecipročni prihodi** (nenamjenske novčane donacije, članarine, pomoći, doprinosi i ostali slični prihodi) priznaju u izvještajnom razdoblju na koje se odnose pod uvjetom da su raspoloživi (naplaćeni) najkasnije do trenutka predočavanja financijskih izvještaja za isto razdoblje.

ističemo...

Skrećemo pozornost da se donacije povezane s izvršenjem ugovornih programa priznaju u bilanci kao odgođeni prihod **uz priznavanje u prihode izvještajnog razdoblja razmjerno troškovima provedbe ugovornih programa.**

Donacije povezane s nefinancijskom imovinom, koja se amortizira, priznaju se u bilanci kao odgođeni prihod **uz priznavanje u prihode izvještajnog razdoblja** na sustavnoj osnovi **razmjerno troškovima uporabe nefinancijske imovine u razdoblju korištenja.**

Rashodi priznaju u izvještajnom razdoblju na koje se odnose neovisno o plaćanju.

Rashodi za utrošak kratkotrajne nefinancijske imovine priznaju se u trenutku stvarnog utroška odnosno prodaje i

Troškovi nabave dugotrajne imovine kapitaliziraju, a u rashode priznaju tijekom korisnog vijeka uporabe.

1. Prihodi

Prihod je povećanje ekonomskih koristi ili uslužnog potencijala tijekom izvještajnog razdoblja u obliku pritjecanja imovine bez istodobnog povećanja obveza ili smanjenja obveza bez istodobnog odljeva

imovine (čl. 26. st. 3. Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija)¹.

Prihodi se priznaju uz primjenu **računovodstvenog načela nastanka događaja.**

Računovodstveno načelo nastanka događaja znači da se:

- **recipročni prihodi** (prihodi na temelju isporučenih dobara i usluga i izvršenih ugovornih programa i aktivnosti) priznaju u izvještajnom razdoblju na koje se odnose **pod uvjetom da se mogu izmjeriti neovisno o naplati,**
- **nerecipročni prihodi** (nenamjenske novčane donacije, članarine, pomoći, doprinosi i ostali slični prihodi) priznaju u izvještajnom razdoblju na koje se odnose pod uvjetom da su **raspoloživi (naplaćeni) najkasnije do trenutka predočavanja financijskih izvještaja za isto razdoblje.**

Prihodi se klasificiraju na sljedeće skupine računa:

- 31 – Prihodi od prodaje roba i pružanja usluga,
- 32 – Prihodi od članarina i članskih doprinosa,
- 33 – Prihodi po posebnim propisima,
- 34 – Prihodi od imovine,
- 35 – Prihodi od donacija,
- 36 – Ostali prihodi,
- 37 – Prihodi od povezanih neprofitnih organizacija i
- 39 – Raspored prihoda.

1.1. Prihodi od prodaje roba i pružanja usluga

Skupina računa 31 – Prihodi od prodaje roba i pružanja usluga obuhvaća prihode koje neprofitne organizacije **ostvare od kupaca prodajom roba i/ili pružanjem usluga.**

Kod neprofitnih organizacija bavljenje proizvodnjom i prodajom robe i usluga obično nije uobičajeno, već je to uglavnom gospodarska i/ili sporedna djelatnost. Ovakav oblik prihoda može se javiti kod npr. udruga koje okupljaju osobe s poteškoćama u razvoju ili invalidne osobe te se kroz organiziranje različitih aktivnosti može organizirati i proizvodnja različitih proizvoda, koji se zatim i prodaju na tržištu.

¹ Zakon o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija; u nastavku: Zakon)

Ako neprofitna organizacija prodajom roba i pružanjem usluga obavlja **gospodarska djelatnost** u cilju stjecanja dobiti, postaje obveznikom poreza na dobit.

Skupina računa 31 – Prihodi od prodaje roba i pružanja usluga, sastoji se od sljedećih odjeljaka računa:

- 3111 – Prihodi od prodaje roba i
- 3112 - Prihodi od pružanja usluga.

Primjer 1. Prodaja robe i pružanje usluga

- 1) Neprofitna organizacija je obveznik PDV-a, ispostavljen je račun u iznosu od 12.500,00 kn (10.000,00 kn + 2.500,00 kn PDV) za prodanu robu, za nabavnu vrijednost robe smanjene su zalihe u iznosu od 8.000,00 kn.
- 2) i 3) Za obavljenju uslugu tiska ispostavljen je račun u iznosu od 6.250,00 kn (5.000,00 kn + 1.250,00 kn PDV), računi su naplaćeni.

Knjiženje 1.:

Red. br.	Opis	Iznos	Račun	
			Duguje	Potražuje
1	2	3	4	5
1.	Za prodanu robu i smanjene zalihe trgovačke robe na veliko			
	Potraživanja od kupaca	12.500,00	161100	
	Obveze za PDV	2.500,00		2492
	Prihodi od prodaje roba	10.000,00		3111
	Roba za daljnju prodaju - veleprodaja	8.000,00		06310
	Trgovačka roba – rashodi prodane robe	8.000,00	426205	
2.	Za prihod od obavljene usluge			
	Potraživanja od kupaca	6.250,00	161101	
	Obveze za PDV	1.250,00		2492
	Prihodi od pružanja usluga	5.000,00		3112
3.	Za naplaćena potraživanja od kupaca			
	Potraživanja od kupaca	12.500,00		161100
	Potraživanja od kupaca	6.250,00		161101
	Novac na računu kod tuzemnih poslovnih banaka	18.750,00	1111	

U slučaju da neprofitna organizacija nije obveznik PDV-a u knjiženjima **neće se** javljati račun **2492 – Obveze za PDV**, već za isti iznos biti veći prihod.

Za neprofitnu organizaciju, **koja nije obveznik PDV-a**, knjiženja iz prethodnog primjera bila bi sljedeća:

Knjiženje 2.:

Red. br.	Opis	Iznos	Račun	
			Duguje	Potražuje
1	2	3	4	5
1.	Za prodanu robu i smanjene zalihe trgovačke robe na veliko			
	Potraživanja od kupaca	12.500,00	161100	
	Prihodi od prodaje roba	12.500,00		3111
	Roba za daljnju prodaju - veleprodaja	8.000,00		06310
	Trgovačka roba – rashodi prodane robe	8.000,00	426205	
2.	Za prihod od obavljene usluge			
	Potraživanja od kupaca	6.250,00	161101	
	Prihodi od pružanja usluga	6.250,00		3112

Red. br.	Opis	Iznos	Račun	
			Duguje	Potražuje
1	2	3	4	5
3.	Za naplaćena potraživanja od kupaca			
	Potraživanja od kupaca	12.500,00		161100
	Potraživanja od kupaca	6.250,00		161101
	Novac na računu kod tuzemnih poslovnih banaka	18.750,00	1111	

Napominjemo da neprofitne organizacije mogu uz propisane uvjete *Zakonom o ugostiteljskoj djelatnosti*² te *Zakonom o trgovini*³, obavljati i ugostiteljsku odnosno trgovačku djelatnost.

1.2. Prihodi od članarina i članskih doprinosa

Skupina računa 32 – Prihodi od članarina i članskih doprinosa obuhvaća prihode koji se ostvaruju od **obveznih kontinuiranih uplata članova neprofitne organizacije**. Članarine i članski doprinosi jedan su od najčešćih prihoda za neprofitnu organizaciju. Naime, članovi neprofitne organizacije obično mjesečno uplaćuju članarine i članske doprinose te na taj način financiraju rad svoje neprofitne organizacije.

Članarine i članskih doprinosa razvrstaju se u nerecipročne prihode i priznaju se u prihode pod uvjetom da **su naplaćeni najkasnije do trenutke predaje financijskih izvještaja** za isto razdoblje.

Veliki broj manjih neprofitnih organizacija, u pravilu, prihode ostvaruju samo od članarina i/ili članskih doprinosa svojih članova. Članovi neprofitnih organizacija uplatom članarina i/ili članskih doprinosa podupiru rad neprofitnih organizacija.

Osnovno obilježje članarina i/ili članskih doprinosa članova neprofitnih organizacija, u pravilu je da su iste prema određenim kriterijima jednako utvrđene za sve članove. To ne znači da članarina i/ili članski doprinos moraju biti utvrđeni u jednakim iznosima za sve članove. Naime, kriteriji za određivanje članarina i/ili članskih doprinosa mogu biti različiti, tj. npr. za radno aktivne članove neprofitne organizacije članarine mogu biti određene u većem iznosu, a za umirovljenike ili djecu u manjem iznosu i sl.

Skrećemo pozornost da kod neprofitnih organizacija – obveznika PDV-a članarina nije predmet oporezivanja. Naime, ako udruge, osnovane na temelju posebnih propisa, radi ispunjavanja svojih statutom utvrđenih zadaća ubiru članarinu, članarina ne predstavlja naknadu za isporuku dobara odnosno obavljanje usluga (*čl. 24. st. 1. Pravilnika o porezu na dodanu vrijednost*)⁴.

Međutim, ako neprofitne pravne osobe za prikupljenu članarinu obavljaju određene isporuke dobara odnosno usluga tada članarina predstavlja naknadu za te isporuke.

Dakle, bitno je da neprofitna organizacija – obveznik PDV-a za **prikupljenu članarinu i/ili članske doprinose** ne obavlja određene isporuke dobara ili usluga, jer bi u slučaju obavljanja isporuka članarina i/ili članski doprinos predstavljala naknadu za te isporuke.

Nema zapreka da se za uplaćene članarine i/ili članske doprinose izravno tereti račun 1111 u korist računa 3211 ili da se za članarinu i/ili članske doprinose iskazuju potraživanja za članarine i članske doprinose. Potraživanja za članarine i članske doprinose u pravilu se evidentiraju tek protekom razdoblja za koje se naplaćuju.

Naime, potraživanja za članarine i članske doprinose primjereno je evidentirati, jer se protekom razdoblja za koje su se članarine i

2 Zakon o ugostiteljskoj djelatnosti (Nar. nov., br. 85/15 i 25/19)

3 Zakon o trgovini (Nar. nov., br. 87/08 – 32/19)

4 Pravilnik o porezu na dodanu vrijednost (Nar. nov., br. 79/13 – 1/19)

članski doprinosi trebale platiti, očekuju budući priljevi novčanih sredstava.

Skupina računa 32 – Prihodi od članarina i članskih doprinosa, sastoji se od sljedećih odjeljaka računa:

- 3211 – Članarine i
- 3212 – Članski doprinos.

Primjer 2. Članarine

- 1) U mjesecu travnju u blagajnu je uplaćeno ukupno 1.800,00 kn za članarine.
- 2) Na žiro račun uplaćena je članarina u iznosu od 450,00 kn.

Knjiženje 3.:

Red. br.	Opis	Iznos	Račun	
			Duguje	Potražuje
1	2	3	4	5
1.	Za uplaćene članarine u blagajnu			
	Glavna blagajna	1.800,00	1131	
	Članarine	1.800,00		3211
2.	Za članarine uplaćene na žiro račun			
	Novac na računu kod tuzemnih poslovnih banaka	450,00	1111	
	Članarine	450,00		3211

U slučaju da članarina ili ostali neresipročni prihodi (donacije, pomoći, doprinosi i ostali slični prihodi) nisu **raspoloživi (naplaćeni) najkasnije do trenutka predočavanja financijskih izvještaja za isto razdoblje**, umjesto knjiženja u korist računa 3211, knjižili bismo u korist računa pasivnog vremenskog razgraničenja – račun 292 (Vidjeti knjiženja u poglavlju II. pod točkom 2.4. – Pasivna vremenska razgraničenja).

Primjer 3. Članarine

- 1) Udruga je utvrdila da godišnja članarina iznosi 200,00 kn za svakoga člana udruge, a udruga ima 100 članova.
- 2) U siječnju 2019. član udruge Petar Perić uplatio je godišnju članarinu za 2018. u iznosu od 2.400,00 kn.
- 3) i 4) Član udruge Mato Merić uplatio je članarinu za 2018. i 2019. u ukupnom iznosu od 4.800,00 kn.

Udruga je donijela odluku da se za članarinu za tekuće obračunsko razdoblje iskazuju potraživanja.

Knjiženje 4.:

Red. br.	Opis	Iznos	Račun	
			Duguje	Potražuje
1	2	3	4	5
1.	Potraživanja za godišnju članarinu od članova			
	Članarine i članski doprinosi	20.000,00	1621	
	Članarine	20.000,00		3211
2.	Upačena godišnja članarina od člana udruge - Petar Perić			
	Članarine i članski doprinosi	2.400,00		1621
	Novac na računu kod tuzemnih poslovnih banaka	2.400,00	1111	

Red. br.	Opis	Iznos	Račun	
			Duguje	Potražuje
1	2	3	4	5
3.	Upačena godišnja članarina od člana udruge - Mato Merić			
	Članarine i članski doprinosi	4.800,00		1621
	Novac na računu kod tuzemnih poslovnih banaka	4.800,00	1111	
	Članarine	2.400,00		-3211
	Unaprijed naplaćeni prihodi	2.400,00		2921
4.	Knjiženje u 2019.			
	Unaprijed naplaćeni prihodi	2.400,00	2921	
	Članarine	2.400,00		3211

U našem primjeru član udruge Mato Merić uplatio je dvogodišnju članarinu, za 2018. i 2019. Iz navedenog razloga za iznos od 2.400,00 kn, koji se odnosi na sljedeće izvještajno razdoblje (2019. godinu), smanjuju se prihodi na računu 3211, a odobrava račun 2921.

U 2019. za iznos unaprijed uplaćene članarine od 2.400,00 kn tere-tit ćemo račun 2921, a odobriti račun 3211, jer se unaprijed uplaćeni iznos odnosi na prihode od članarina za 2019.

Primjer 4. Članarine - naplata zajedničkih prihoda

Neprofitna organizacija „Sport“ i neprofitna organizacija „Mladi sport“ na temelju sporazuma i ugovora o zastupanju utvrdili su da neprofitna organizacija „Sport“ naplaćuje zajednički prihod od članarina za obje neprofitne organizacije. Neprofitne organizacije su se sporazumjele da se zajednički naplaćena članarina dijeli u omjeru 50% : 50%.

- 1) i 2) Neprofitna organizacija „Sport“ naplatila je 20.000,00 kn članarine.
- 2) Neprofitnoj organizaciji „Mladi sport“ doznačeno je pripadaju-ći dio naplaćene članarine u iznosu od 10.000,00 kn.

Knjiženje 5. - Knjiženje kod neprofitne organizacije „Sport“:

Red. br.	Opis	Iznos	Račun	
			Duguje	Potražuje
1	2	3	4	5
1.	Za naplaćene zajedničke prihode od članarine			
	Novac na računu kod tuzemnih poslovnih banaka	20.000,00	1111	
	Članarine	20.000,00		3211
2.	Za prihode neprofitne organizacije „Mladi sport“			
	Članarine	10.000,00		-3211
	Ostale nespomenute obveze	10.000,00		2493
3.	Za prijenos naplaćene članarine neprofitnoj organizaciji „Mladi sport“			
	Ostale nespomenute obveze	10.000,00	2493	
	Novac na računu kod tuzemnih poslovnih banaka	10.000,00		1111

Druga mogućnost knjiženja naplaćenih zajedničkih prihoda kod neprofitne organizacije „Sport“ je sljedeće:

- za naplaćeni prihod koji pripada neprofitnoj organizaciji „Sport“ u iznosu od 10.000,00 kn 1111 / 3211,
- za naplaćeni prihod koji pripada neprofitnoj organizaciji „Mladi sport“ u iznosu od 10.000,00 kn 1111 / 2493,
- za doznačenih 10.000,00 kn neprofitnoj organizaciji „Mladi sport“ 2493 / 1111.

Neprofitna organizacija „Sport“ na temelju sporazuma i ugovora pismeno izvještuje neprofitnu organizaciju „Mladi sport“ o naplaćenim pripadajućim zajedničkim prihodima.

Na temelju pismenog izvješća o naplaćenim zajedničkim prihodima od članarina neprofitna organizacija „Mladi sport“ knjiži potraživanje od neprofitne organizacije „Sport“.

Knjiženje 6. - Knjiženje kod neprofitne organizacije „Mladi sport“:

Red. br.	Opis	Iznos	Račun	
			Duguje	Potražuje
1	2	3	4	5
1.	Za potraživanje od neprofitne organizacije „Sport“ za pripadajući dio naplaćene članarine			
	Ostala nespomenuta potraživanja	10.000,00	1651	
	Članarine	10.000,00		3211
2.	Za naplatu potraživanja od naplaćene članarine			
	Novac na računu kod tuzemnih poslovnih banaka	10.000,00	1111	
	Ostala nespomenuta potraživanja	10.000,00		1651

Ističemo da pomoći i potpore koje neprofitne organizacije isplaćuju svim svojim članovima pod istim uvjetima **iz sredstava prikupljenih članarinama**, koja nisu ostvarena obavljanjem djelatnosti koja podliježe obvezi plaćanja poreza na dobit, a temeljem statuta i odluka nadležnih tijela neprofitnih organizacija, uz uvjet da se za isplaćene primitke ne traži niti ne daje protučinidba odnosno da se ne radi o primicima iz čl. 5. Zakona o porezu na dohodak⁵ (čl. 8. st. 2. toč. 9. Zakona o porezu na dohodak).

1.3. Prihodi po posebnim propisima

Skupina računa 33 – Prihodi po posebnim propisima obuhvaća prihode po posebnim propisima iz proračuna i iz ostalih izvora.

Prihodi po posebnim propisima iz proračuna jesu prihodi koje neprofitne organizacije **ostvaruju u skladu sa zakonima i drugim propisima** iz državnog proračuna i proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave.

Prihodi po posebnim propisima iz ostalih izvora jesu prihodi koje neprofitne organizacije ostvaruju u skladu sa zakonima i drugim propisima od pravnih i/ili fizičkih osoba (čl. 32 st. 3. *Pravilnika o neprofitnom računovodstvu i Računskom planu*)⁶.

Prihodi po posebnim propisima jesu npr. sljedeći prihodi:

- prihodi koje dobrovoljna vatrogasna društva i vatrogasne zajednice ostvaruju iz proračuna županija, gradova i općina sukladno odredbama Zakona o vatrogastvu,
- prihodi koje Hrvatski crveni križ dobiva iz državnog proračuna sukladno odredbama Zakona o Hrvatskom crvenom križu,
- prihodi koje Hrvatski crveni križ dobiva iz obveznog osiguranja vozila,
- prihodi turističkih zajednica iz boravišnih pristojbi,
- prihodi iz uplaćenih boravišnih pristojbi za službu spašavanja života na vodi i ekološku zaštitu priobalja,
- prihodi Hrvatskog autokluba sukladno odredbama Zakona o Hrvatskom autoklubu i sl.

Skupina računa 33 – Prihodi po posebnim propisima, sastoji se od sljedećih odjeljaka računa:

- 3311 – Prihodi po posebnim propisima iz proračuna i
- 3312 – Prihodi po posebnim propisima iz ostalih izvora.

Primjer 5. Prihodi po posebnim propisima iz proračuna

Iz proračuna jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave za redovno financiranje dobrovoljnog vatrogasnog društva u 2019. doznačeno je 20.000,00 kn.

Knjiženje 7.:

Red. br.	Opis	Iznos	Račun	
			Duguje	Potražuje
1	2	3	4	5
1.	Za doznaku iz proračuna za redovno financiranje DVD-a			
	Novac na računu kod tuzemnih poslovnih banaka	20.000,00	1111	
	Prihodi po posebnim propisima iz proračuna	20.000,00		3311

Skrećemo pozornost da sredstva koje dobiju neprofitne organizacije iz državnog proračuna ili kojeg drugog izvora na temelju prijavljenih i odabranih projekata ne knjiže se kao prihodi po posebnim propisima već kao **prihodi od donacija**.

1.4. Prihodi od imovine

Skupina računa 34 – Prihodi od imovine, obuhvaća:

- Prihode od financijske (podskupina 341) i
- Prihode od nefinancijske imovine (podskupina 342).

Prihodi od financijske imovine jesu:

- Prihodi od kamata za dane zajmove (račun 3411), na oročena sredstva i depozite po viđenju, zatezne kamate),
- Prihodi od kamata po vrijednosnim papirima (račun 3412),
- Kamate na oročena sredstva i depozite po viđenju (račun 3413),
- Prihodi od zateznih kamata (račun 3414),
- Prihodi od pozitivnih tečajnih razlika (račun 3415),
- Prihodi od dividendi (račun 3416),
- Prihodi od dobiti trgovačkih društava, banaka i ostalih financijskih institucija po posebnim propisima (račun 3417) i
- Ostali prihodi od financijske imovine (račun 3418).

Prihodi od nefinancijske imovine jesu:

- Prihodi od zakupa i iznajmljivanja imovine (račun 3421) te
- Ostali prihodi od nefinancijske imovine (račun 3422).

Za prihode od financijske imovine, odnosno za prihode od nefinancijske imovine teretimo račun 1641 odnosno račun 1642, a odobravamo račun 341 ili račun 342.

Primjer 6. Potraživanje za najam prostora

- 1) Ispostavljen je račun trgovačkom društvu za najam prostora u iznosu od 6.000,00 kn.
- 2) Račun je plaćen.

Knjiženje 8.:

Red. br.	Opis	Iznos	Račun	
			Duguje	Potražuje
1	2	3	4	5
1.	Za izdani račun za najam prostora			
	Potraživanje za prihode od nefinancijske imovine	6.000,00	1642	
	Prihodi od zakupa i iznajmljivanja imovine	6.000,00		3421

5 Zakon o porezu na dohodak (Nar. nov., br. 115/16 – 106/18)

6 Pravilnik o neprofitnom računovodstvu i Računskom planu; u nastavku: Pravilnik o neprofitnom računovodstvu.

Red. br.	Opis	Iznos	Račun	
			Duguje	Potražuje
1	2	3	4	5
2.	Za naplaćeni račun za najam			
	Novac na računu kod tuzemnih poslovnih banaka	6.000,00	1111	
	Potraživanje za prihode od nefinancijske imovine	6.000,00		1642

Ako je neprofitna organizacija obveznik PDV-a mora izdavati račune s te u slučaju fakturiranja najma za prostor na iznos najamnine zaračunava se 25% PDV-a.

Primjer 7. Potraživanje za najam prostora

- 1) Ispostavljen je račun trgovačkom društvu za obavljenju uslugu u iznosu od 6.250,00 kn (5.000,00 kn + 25% PDV-a 1.250,00 kn).
- 2) Račun je plaćen.

Knjiženje 9.:

Red. br.	Opis	Iznos	Račun	
			Duguje	Potražuje
1	2	3	4	5
1.	Za izdani račun za najam prostora			
	Potraživanje od kupaca – pravnih osoba	6.250,00	16112	
	Prihodi od zakupa i iznajmljivanja imovine	5.000,00		3421
	Obveze za PDV	1.250,00		2492
2.	Za naplaćeni račun za najam			
	Novac na računu kod tuzemnih poslovnih banaka	6.000,00	1111	
	Potraživanje od kupaca – pravnih osoba	6.000,00		1642

Za knjiženje kamata za dane zajmove vidjeti knjiženja u primjerima u II. poglavlju ovoga teksta.

1.5. Prihodi od donacija

Skupina računa 35 - Prihodi od donacija, obuhvaćaju novac i drugu imovinu koju, bez obveze vraćanja ili protučinidbe, neprofitna organizacija dobije iz državnog proračuna, proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, od inozemnih vlada i međunarodnih institucija, od trgovačkih društava i drugih pravnih osoba te od građana i kućanstava.

Skupina računa 35 - Prihodi od donacija, sastoji se od sljedećih odjeljaka računa:

- Prihodi od donacija iz državnog proračuna (račun 3511),
- Prihodi od donacija iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave (račun 3512),
- Prihodi od donacija iz državnog proračuna za EU projekte (račun 3512),
- Prihodi od donacija iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave za EU projekte (račun 3514),
- Prihodi od inozemnih vlada i međunarodnih organizacija (račun 3521),
- Prihodi od institucija i tijela EU (račun 3522),
- Prihodi od trgovačkih društava i ostalih pravnih osoba (račun 3531),
- Prihodi od trgovačkih društava i ostalih pravnih osoba za EU projekte (račun 3532),
- Prihodi od građana i kućanstava (račun 3541),

- Ostali prihodi od donacija (račun 3551) i
- Ostali prihodi od donacija za EU projekte (račun 3552).

Prihodi od donacija knjiže se u korist skupine računa 35 tek po doznaci novčanih sredstava ili po primitku druge imovine. Naime, primljene donacije mogu biti u novcu ili u nekom obliku nefinancijske imovine.

ističemo...

Iznimno, donacije i državne potpore koje se odnose na nefinancijsku imovinu, koja se amortizira, **mogu se priznati kao prihodi tijekom razdoblja** i u omjeru u kojem je imovina amortizirana.

Donacije i državne potpore koje se odnose na nefinancijsku imovinu, koja se neamortizira (zemljišta, baština, umjetnička djela i sl.), **mogu se priznati u bilanci kao izravno povećanje vlastitih izvora.**

Darovanja i donacije daju se bez ikakve naknade ili protučinidbe od strane neprofitne organizacije. Za razliku kod sponzorstva daje se novac ili dobra u naravi za koje se očekuje da će neprofitna organizacija obaviti određenu protučinidbu, a najčešće protučinidbe su javne objave naziva trgovačkog društva, naziva proizvoda i sl.

Dakle, darovanja ili donacije te sponzorstva nisu jednaki pojmovi.

Darovanje je davanje dara u novcu ili naravi, i to bez ikakve protučinidbe (čl. 479. – 498. Zakona o obveznim odnosima⁷). Odredbe navedenog zakona propisuju da ugovor o darovanju nastaje kada se darovatelj obveže bez protučinidbe prepustiti obdareniku određenu stvar ili imovinsko pravo, a sa druge strane obdarenik isto prihvatiti.

Kod donacije bespovratno se prenosi novac, stvari, usluge ili prava sa svrhom darivanja bez očekivanja protučinidbe.

Darovanja i donacije s računovodstvenog i poreznog stajališta imaju jednako značenje. Za darovatelja/donatora dani dar predstavlja trošak, a za primatelja – neprofitnu organizaciju dar predstavlja prihod.

Obveznici poreza na dobit imaju zakonsku mogućnost knjižiti u svoje rashode poslovanja, koji im umanjuju osnovicu poreza na dobit, darovanja u naravi ili novcu, učinjena u tuzemstvu za kulturne, znanstvene, odgojno-obrazovne, zdravstvene, humanitarne, sportske, vjerske, ekološke i druge općekorisne svrhe udrugama i drugim osobama koje navedene djelatnosti obavljaju u skladu s posebnim propisima, do visine 2% prihoda ostvarenog u prethodnoj godini. Iznimno, iznos može biti i veći od 2% prihoda prethodne godine ako je dan prema odlukama nadležnih ministarstva o provedbi financiranja posebnih programa i akcija.

Dakle, darovanja neprofitnim organizacijama za navedene namjene mogu biti obveznicima poreza na dobit porezno priznati trošak, ako su dana do propisanog iznosa.

Osim toga, i obveznici poreza na dohodak mogu uvećati osobni odbitak za darovanja dana u tuzemstvu u naravi i u novcu doznanim na žiro račun, a u kulturne, odgojno-obrazovne, znanstvene, zdravstvene, humanitarne, sportske i vjerske svrhe, udrugama i drugim osobama koje te djelatnosti obavljaju u skladu s posebnim propisima, do visine 2% primitaka za koje je u prethodnoj godini podnesena godišnja porezna prijava i utvrđen godišnji porez na dohodak. Iznimno, osobni odbitak se uvećava za darovanja dana iznad propisane visine, pod uvjetom da su dana prema odlukama nadležnih ministarstava o provedbi i financiranju posebnih programa i akcija, ali ne i za redovnu djelatnost primatelja darovanja (čl. 15. st. 2. i 3. Zakona o porezu na dohodak).

⁷ Zakon o obveznim odnosima (Nar. nov., br. 35/05 – 29/18)

Zaključujemo da obveznicima poreza na dobit i obveznicima poreza na dohodak dana darovanja neprofitnim organizacijama, koje su osnovane u cilju obavljanja nekih opće korisnih aktivnosti prema posebnim propisima, ista su darovateljima porezno priznati trošak, odnosno mogućnost uvećanja osobnog odbitka za dana darovanja.

U poslovanju neprofitnih organizacija postavlja se pitanje na temelju kojih vjerodostojnih isprava treba knjižiti poslovne događaje u svezi primljenih darovanja od pravnih ili fizičkih osoba.

Za evidentiranje svih poslovnih događaja, pa tako i za primljena darovanja od pravnih ili fizičkih osoba, mora se osigurati vjerodostojna dokumentacija (odredbe *Općeg poreznog zakona* i *Zakona*). Stoga predlažemo neprofitnim organizacijama da za darovanja/donacije upute darovatelju zamolbu, a ovlašteno tijelo darovatelja da doneše odluku o darovanju/donaciji neprofitnoj organizaciji. Također, za osiguranje vjerodostojne dokumentacije u svezi darovanja/donacije moguće je zaključiti i ugovor o darovanju/donaciji u pisanom obliku.

Kako darovanja/donacije mogu biti u novcu ili u naravi, za darovanja/donacije dane u novcu dovoljno je da se novčana sredstva uplate sa žiro računa darovatelja/donatora na žiro račun neprofitne organizacije. Na temelju izvotka žiro računa osigurava se vjerodostojna isprava.

Ako neprofitna organizacija prima darovanja/donacije u naravi (roba, proizvodi, usluge i sl.), potrebno je da ima pisani dokument o primljenom darovanju/donaciji (dostavnica, otpremnica, zapisnik i sl.) te na taj način raspolaže vjerodostojnom dokumentacijom koja bi trebala sadržavati vrstu, količinu i cijenu darovanih/doniranih dobara ili usluga.

Odredbama propisa propisano je obvezna **uporaba odgođenog priznavanja prihoda u slučaju ako se radi o primljenom daru dugotrajne nefinancijske imovine**, a također kada se primi novčani dar za nabavu dugotrajne nefinancijske imovine. Naime:

- donacije povezane s izvršenjem ugovorenih programa (projekata i aktivnosti) priznaju se u bilanci kao odgođeni prihod uz priznavanje u prihode izvještajnog razdoblja razmjerno troškovima provedbe ugovorenih programa (projekata i aktivnosti),
- donacije povezane s nefinancijskom imovinom koja se amortizira priznaju se u bilanci kao odgođeni prihod uz priznavanje u prihode izvještajnog razdoblja na sustavnoj osnovi razmjerno troškovima uporabe nefinancijske imovine u razdoblju korištenja (čl. 26. st. 2. Zakona).

Dakle, ako neprofitna organizacija primi dar/donaciju nefinancijske imovine koja se amortizira ili donaciju povezanu s izvršenjem ugovorenih programa, primitak te imovine knjiži se u korist računa 2922 – Odgođeno priznavanje prihoda. U prihode izvještajnog razdoblja priznaje se samo onaj dio prihoda razmjerno troškovima uporabe nefinancijske imovine u razdoblju korištenja, odnosno razmjerno troškovima provedbe ugovorenih programa i aktivnosti.

Ističemo da su uvjeti koje mora ispunjavati donator ili posrednik u darovanju hrane propisane *Pravilnikom o uvjetima, kriterijima i načinima doniranja hrane i hrane za životinje*⁸.

Primjer 8. Prihodi od donacija od nefinancijske imovine

- 1) Primljena je donacija od trgovačkog društva u iznosu od 15.000,00 kn. Primljena je donacija od 1.500,00 kn od građana B.K.

- 2) Udruga je za potrebe poslovanja primila od građanina dar u novcu u iznosu od 11.000,00 kn. Udruga je sa građaninom ugovorila da će neutrošeni novac primljen za potrebe tekućeg poslovanja vratiti građaninu. Udruga je za potrebe tekućeg poslovanja potrošila 10.700,00 kn te je 300,00 kn vratila građaninu na žiro račun.

Knjiženje 10.:

Red. br.	Opis	Iznos	Račun	
			Duguje	Potražuje
1	2	3	4	5
1.	Za prihode od primljenih donacija			
	Novac na računu kod tuzemnih poslovnih banaka	15.000,00	1111	
	Prihodi od donacija od trgovačkih društava	15.000,00		3531
	Novac na računu kod tuzemnih poslovnih banaka	1.500,00	1111	
	Prihodi od donacija od građana i kućanstava	1.500,00		3541
2.	Za primljeni dar u novcu od građanina			
	Novac na računu kod tuzemnih poslovnih banaka	11.000,00	1111	
	Ostale nespomenute obveze – obveza prema građaninu za neutrošeni novac	11.000,00		249306
	Za obveza iz tekućeg poslovanja			
	Usluge tekućeg i investicijskog održavanja	5.000,00	4252	
	Obveze prema dobavljačima u zemlji	5.000,00		2425
	Energija	3.000,00	4263	
	Obveze prema dobavljačima u zemlji	3.000,00		2425
	Kotizacije za seminar	2.000,00	4294	
	Obveze prema dobavljačima u zemlji	2.000,00		2425
	Zatezne kamate	700,00	4433	
	Obveze za ostale financijske rashode	700,00		2433
	Za podmirenje obveza iz tekućeg poslovanja			
	Obveze prema dobavljačima u zemlji	10.000,00	2425	
	Obveze za ostale financijske rashode	700,00	2433	
	Novac na računu kod tuzemnih poslovnih banaka	10.700,00		1111
	Za povrat građaninu novca za neutrošeni dar za obveza iz tekućeg poslovanja			
	Ostale nespomenute obveze – obveza prema građaninu za neutrošeni novac	300,00	249306	
	Novac na računu kod tuzemnih poslovnih banaka	300,00		1111

Primjer 9. Prihodi od donacija od nefinancijske imovine koja se amortizira

- 1) U mjesecu prosincu 2018. primljena je donacija sportske opreme od trgovačkog društva u iznosu od 20.000,00 kn. Primljena donacija sportske opreme knjižena je u korist konta 2922 – Odgođeno priznavanje prihoda.
- 2) Za 2019. obračunata je amortizacija u iznosu od 4.000,00 kn (20.000,00 x 20%). Za iznos obračunate amortizacije od 4.000,00 kn terećena ja amortizacija i odobreni prihodi od donacija.

⁸ Pravilnik o uvjetima, kriterijima i načinima doniranja hrane i hrane za životinje (Nar. nov., br. 119/15)

Knjiženje 11.:

Red. br.	Opis	Iznos	Račun	
			Duguje	Potražuje
1	2	3	4	5
1.	Za doniranu sportsku opremu u mjesecu prosincu 2018.			
	Sportska oprema	20.000,00	02261	
	Odgodeno priznavanje prihoda	20.000,00		2922
2.	Za obračun amortizacije i prihode od primljenih donacija od nefinancijske imovine koja se amortizira – Knjiženje u 2019.			
	Amortizacija	4.000,00	431	
	Ispravak vrijednosti proizvedene dugotrajne imovine – sportske opreme	4.000,00		0291
	Odgodeno priznavanje prihoda	4.000,00	2922	
	Prihodi od donacija od trgovačkih društava i ostalih pravnih osoba	4.000,00		3531

Neprofitna organizacija provodila bi i u narednim obračunskim razdobljima istovjetna knjiženja, kao prethodno navedeno knjiženje pod rednim brojem 2., sve do trenutka potpunog otpisa dugotrajne imovine – sportske opreme.

Prihodi od donacija razvrstani su u nrecipročne prihode te ako nisu **raspoloživi (naplaćeni) najkasnije do trenutka predočavanja financijskih izvještaja** za isto razdoblje, umjesto knjiženja u korist računa 353, odnosno u korist računa 354 knjižili bismo u korist računa pasivnog vremenskog razgraničenja – račun 292.

Primjer 10. Prihodi od donacija i davanje donacije drugoj pravnoj osobi

- 1) Udruga „A“ prikupila je donacije od trgovačkih društava u iznosu od 55.000,00 kn te od građana u iznosu od 45.000,00 kn. Ovlašteni organ udruge „A“ donio je odluku da će se od prikupljenih donacija u iznosu od 100.000,00 kn kupiti medicinski uređaj koji će se donirati dječjoj bolnici.
- 2) Od dobavljača za medicinski uređaj primljen je račun u iznosu od 100.000,00 kn.
- 3) Dobavljaču je račun plaćen sa žiro računa udruge.
- 4) Udruga je isporučila donirani medicinski uređaj dječjoj bolnici, a ista je pismeno potvrdila primitak doniranog medicinskog uređaja.

Knjiženje 12.:

Red. br.	Opis	Iznos	Račun	
			Duguje	Potražuje
1	2	3	4	5
1.	Primljene donacije			
	Prihodi od trgovačkih društava i ostalih pravnih osoba	55.000,00		3531
	Prihodi od građana i kućanstava	45.000,00		3541
	Novac na računu kod tuzemnih poslovnih banaka	100.000,00	1111	
2.	Primljeni račun dobavljača			
	Zalihe za preraspodjelu drugima	100.000,00	0611	
	Obveze prema dobavljačima u zemlji	100.000,00		2425

Red. br.	Opis	Iznos	Račun	
			Duguje	Potražuje
1	2	3	4	5
3.	Plaćanje računa dobavljača			
	Obveze prema dobavljačima u zemlji	100.000,00	2425	
	Novac na računu kod tuzemnih poslovnih banaka	100.000,00		1111
4.	Donacija medicinskog uređaja dječjoj bolnici			
	Kapitalne donacije	100.000,00	4521	
	Zalihe za preraspodjelu drugima	100.000,00		0611

Prihodi od donacija knjiže se na skupini računa 35 – Prihodi od donacija. Prihodi od donacija obuhvaćaju **novac i drugu imovinu koju bez obveze vraćanja** neprofitne organizacije dobiju iz državnog proračuna, proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, od inozemnih vlada i međunarodnih institucija, od trgovačkih društava i drugih pravnih osoba te od građana i kućanstava.

Donacije se razvrstavaju u nrecipročne prihode, a priznaju se u prihode u izvještajnom razdoblju na koje se odnose pod uvjetom da su raspoloživi (naplaćeni) najkasnije do trenutka predočavanja financijskih izvještaja za isto razdoblje.

U našem primjeru nabavljeni medicinski uređaj iz primljenih donacija, koji je doniran dječjoj bolnici, evidentira se kao kratkotrajna imovina, tj. kao zalihe za preraspodjelu drugima. Kada se donirana imovina daje krajnjem korisniku tereti se odgovarajući račun u skupini računa 45 – Donacije.

Dakle, za predane zalihe za preraspodjelu drugima putem donacije, neprofitna organizacija iskazat će rashod tek na temelju vjerodostojne dokumentacije (pismena potvrda primitak doniranog medicinskog uređaja) o doniranju drugoj pravnoj osobi.

Primjer 11. Povrat neutrošenog darovanja u novcu za ostale namjene - rashode

- 1) i 2) Udruga je primila od trgovačkog društva dar u novcu u iznosu od 10.000,00 kn. Ugovorom o daru, utvrđeno da je namjena dara u novcu za pokrivanje rashoda (kotizacije za seminare) te da će udruga neutrošeni iznos dara u novcu vratiti darovatelju.
- 3) i 4) Udruga je za pokrivanje rashoda utrošila 9.000,00 kn, a neutrošeni iznos od 1.000,00 kn vratila je na žiro račun darovatelja.

Knjiženje 13.:

Red. br.	Opis	Iznos	Račun	
			Duguje	Potražuje
1	2	3	4	5
1.	Za primljeni novčani dar za pokrivanje rashoda			
	Novac na računu kod tuzemnih poslovnih banaka	10.000,00	1111	
	Prihodi od trgovačkih društava i ostalih pravnih osoba	10.000,00		3531
2.	Za primljeni račun dobavljača za kotizacije za seminare			
	Kotizacije	9.000,00	4294	
	Obveze prema dobavljačima u zemlji	9.000,00		2425
3.	Za obvezu povrata neutrošenog novca od dara			
	Ostali nespomenuti rashodi	1.000,00	46240	
	Ostale nespomenute obveze	1.000,00		249305

Red. br.	Opis	Iznos	Račun	
			Duguje	Potražuje
1	2	3	4	5
4.	Za povrat neutrošenog novca			
	Ostale nespomenute obveze	1.000,00	249305	
	Novac na računu kod tuzemnih poslovnih banaka	1.000,00		1111

Ako se sa darovateljem zaključuje ugovor o novčanom daru, potrebno je da iz ugovora bude razvidno da li neprofitna organizacija raspolaže primljenim novcem u cijelosti bez ograničenja po primitku ili se njime raspolaže samo do iznosa nastalih obveza za nabavu dugotrajne imovine ili druge namjene, a ostatak neutrošenog novca vraća se darovatelju.

Dakle, kod primitka dara za ostale namjene (različite rashode), ako postoji obveza neprofitne organizacije da ostatak neutrošenog novca vraća darovatelju, za primljeni novčani dar odobrava se račun prihoda, a za povrat neutrošenog novca terete se ostali nespomenuti rashodi.

Naprijed navedeni primjer knjiženja možemo proknjižiti i na sljedeći način:

Knjiženje 14.:

Red. br.	Opis	Iznos	Račun	
			Duguje	Potražuje
1	2	3	4	5
1.	Za primljeni novčani dar za pokrivanje rashoda			
	Novac na računu kod tuzemnih poslovnih banaka	10.000,00	1111	
	Ostale nespomenute obveze	10.000,00		249305
2.	Za primljeni račun dobavljača za kotizacije za seminare			
	Kotizacije	9.000,00	4294	
	Obveze prema dobavljačima u zemlji	9.000,00		2425
3.	Za knjiženje u prihode primljenog novčanog dara			
	Ostale nespomenute obveze	9.000,00	249305	
	Prihodi od trgovačkih društava i ostalih pravnih osoba	9.000,00		3531
4.	Za povrat neutrošenog novca			
	Ostale nespomenute obveze	1.000,00	24930	
	Novac na računu kod tuzemnih poslovnih banaka	1.000,00		1111

U ovom knjiženju za razliku na prethodno knjiženje, nije iskazan rashod za povrat neutrošenog novca od primljenog dara, zato što kod primitka novčanog dara nije bio iskazan ni prihod već obveza na računu 2493.

HUMANITARNA POMOĆ KOD NEPROFITNIH ORGANIZACIJA

U svojem poslovanju neprofitne organizacije u dosta slučajeva žele zbog svog neprofitnog obilježja pružiti humanitarnu pomoć, no pritom moraju uzeti u obzir odredbe posebnih propisa koji uređuju područje humanitarne pomoći, da ne bi humanitarna pomoć po svom sadržaju bila donacija u smislu obveznih odnosa.

Područje humanitarne pomoći uređeno je sljedećim propisima:

- *Zakonom o humanitarnoj pomoći*⁹,

- *Pravilnikom o načinu vođenja evidencija humanitarne pomoći*¹⁰,
- *Pravilnikom o obrascima za prikupljanje humanitarne pomoći*¹¹ i dr.

Humanitarna pomoć u smislu *Zakona o humanitarnoj pomoći* su prikupljena materijalna i financijska dobra, psihosocijalna pomoć i humanitarne aktivnosti u cilju zaštite i spašavanja žrtava prirodnih katastrofa i žrtava kriza izazvanih ljudskim djelovanjem, kao i prikupljena materijalna i financijska dobra koja se pružaju socijalno osjetljivim skupinama u cilju podmirivanja osnovnih životnih potreba.

Humanitarna pomoć može se osigurati prikupljanjem i pružanjem humanitarne pomoći, povremenim prikupljanjem i pružanjem humanitarne pomoći te organiziranjem humanitarnih akcija (*čl. 3. st. 1. Zakona o humanitarnoj pomoći*).

Pod prikupljanjem i pružanjem humanitarne pomoći podrazumijevaju se sve vrste prikupljanja i pružanja humanitarne pomoći od strane neprofitnih pravnih osoba kojima je **prikupljanje i pružanje humanitarne pomoći djelatnost** te kao takva upisana u matični registar.

Pod **povremenim prikupljanjem i pružanjem humanitarne pomoći** podrazumijeva se **jednokratno** prikupljanje humanitarne pomoći od strane neprofitnih pravnih osoba kojima prikupljanje humanitarne pomoći **nije djelatnost**, koje se može provesti jednom godišnje u trajanju do 60 dana.

Pod **organiziranjem humanitarnih akcija** podrazumijeva se organizirano prikupljanje humanitarne pomoći od strane neprofitnih pravnih osoba kojima prikupljanje humanitarne pomoći **nije djelatnost** i profitnih pravnih osoba te fizičkih osoba, **za utvrđenog korisnika**, koje se **može provesti najviše tri puta godišnje** u trajanju svake pojedine akcije do 30 dana.

Organizatori humanitarnih akcija obvezni su prikupljena **financijska sredstva voditi na izdvojenom računu i dodijeliti ih korisniku** po završenoj humanitarnoj akciji.

Ističemo da humanitarnu pomoć iz *čl. 2. st. 2. i 3. Zakona o humanitarnoj pomoći* mogu prikupljati i pružati domaće i strane neprofitne pravne osobe registrirane, odnosno upisane u odgovarajući upisnik u Republici Hrvatskoj kojima je djelatnost prikupljanje i pružanje humanitarne pomoći. Osim toga humanitarnu pomoć iz *čl. 2. st. 2. i 3. Zakona o humanitarnoj pomoći* mogu prikupljati i pružati fizičke osobe te neprofitne i profitne pravne osobe u vidu organiziranja humanitarnih akcija.

Neprofitne pravne osobe iz *čl. 4. st. 1. Zakona o humanitarnoj pomoći*, **obvezne su** prije početka prikupljanja i pružanja humanitarne pomoći pribaviti rješenje kojim se odobrava prikupljanje i pružanje humanitarne pomoći.

Rješenje o davanju odobrenja za prikupljanje i pružanje humanitarne pomoći donosi nadležni ured državne uprave u županiji nadležnoj prema sjedištu pravne osobe (*čl. 6. Zakona o humanitarnoj pomoći*).

Osim toga domaće i strane neprofitne pravne osobe, kojima prikupljanje i pružanje humanitarne pomoći **nije djelatnost**, mogu povremeno prikupljati i pružati humanitarnu pomoć uz **prethodnu suglasnost** nadležnog ureda državne uprave. Također, neprofitne i profitne pravne osobe te fizičke osobe s prebivalištem u Republici Hrvatskoj **mogu organizirati humanitarne akcije uz prethodnu suglasnost** nadležnog ureda državne uprave.

10 Pravilnik o obrascima i načinu vođenja evidencija humanitarne pomoći (Nar. nov., br. 120/15)

11 Pravilnik o obrascima za prikupljanje humanitarne pomoći (Nar. nov., br. 120/15)

9 Zakon o humanitarnoj pomoći (Nar. nov., br. 102/15)

Domaće i strane neprofitne pravne osobe kojima je izdano rješenje iz čl. 5. st. 1. Zakona o humanitarnoj pomoći, kojim se **odobrava prikupljanje i pružanje humanitarne pomoći** obvezne su voditi evidenciju prikupljene i pružene humanitarne pomoći na Obrascu broj 2, koji je sastavni dio *Pravilnika o obrascima i načinu vođenja evidencija humanitarne pomoći*.

Domaće i strane neprofitne pravne osobe kojima je izdana suglasnost iz čl. 7. st. 1. Zakona o humanitarnoj pomoći, kojom se **odobrava povremeno prikupljanje i pružanje humanitarne pomoći** obvezne su voditi evidenciju i dostavljati izvješća o prikupljenoj i pruženoj humanitarnoj pomoći na Obrascu broj 6, koji je sastavni dio *Pravilnika o obrascima i načinu vođenja evidencija humanitarne pomoći*.

Neprofitne i profitne pravne i fizičke osobe kojima je izdana suglasnost iz čl. 7. st. 2. Zakona o humanitarnoj pomoći, kojom se **odobrava organiziranje humanitarne akcije** obvezne su voditi evidenciju i dostavljati izvješća o provedenoj humanitarnoj akciji na Obrascu broj 9, koji je sastavni dio *Pravilnika o obrascima i načinu vođenja evidencija humanitarne pomoći*.

Isti ćemo da pružatelji humanitarne pomoći iz čl. 3. st. 2., 3. i 4. Zakona o humanitarnoj pomoći, pri nabavci ili uvozu dobara potrebnih za neku od namjena navedenih u čl. 2. Zakona o humanitarnoj pomoći ostvaruju olakšice propisane carinskim i poreznim propisima (čl. 15. Zakona o humanitarnoj pomoći).

U svezi prikupljanja i pružanja sredstava humanitarne pomoći, iskazivanja prihoda odnosno rashoda kod neprofitnih organizacija **postavlja se pitanje knjiženja prikupljenih sredstava humanitarne pomoći?**

Za prikupljena sredstva humanitarne pomoći sljedećeg smo mišljenja:

- 1) Ako bi prikupljanje i pružanje (podjela) sredstava humanitarne pomoći **bila djelatnost neprofitne organizacije**, prikupljanje i pružanje humanitarne pomoći ona bi trebala iskazati kao prihod odnosno rashod. Naime, u ovom slučaju neprofitna organizacija radi u svoje ime i za svoj račun i na taj način stječe izvore kojima financira svoju djelatnost u obliku prihoda.

Tada bismo u računovodstvu neprofitne organizacije provodili sljedeća knjiženja:

- 1111 / 2451 za prikupljena novčana sredstva u korist obveze za donacije iz prikupljenih sredstava pomoći i
- 0611 / 2451 za prikupljene zalihe za preraspodjelu drugima u korist obveze za donacije iz prikupljenih sredstava pomoći te
- računi skupine 35 / računi skupine 45 za podijeljena novčana sredstva i zalihe za preraspodjelu drugima te istodobno 2451 / 1111 i/ili 0611.

- 2) Suprotno od navedenog osnovna razlika ako bi neprofitne organizacije **povremeno prikupljala i pružala** (dijelila) humanitarnu pomoć te za njezina prikupljanja organizirala humanitarne akcije, povremeno prikupljanje i pružanje humanitarne pomoći bilo bi za nepoznatog korisnika, a u slučaju organiziranja humanitarne akcije za poznatog korisnika. Naime, u oba ova slučaja neprofitna organizacija s prikupljenim sredstvima ne raspolaže, tj. raspolaže samo privremeno do podjele humanitarne pomoći te s time ne može iskazivati svoje prihode odnosno rashode.

Pri prikupljanju humanitarne pomoći koja se mora podijeliti, a humanitarna pomoć se ne prikuplja za potrebe redovite humanitarne djelatnosti neprofitne organizacije, jer neprofitna organizacija ne stječe nikakve ekonomske koristi, tj. ona ih je stekla za nekoga drugoga.

S toga u ovim okolnostima smatramo da se za prikupljenu humanitarnu pomoć u računovodstvu mora iskazati samo obveza koja se pri podjeli prikupljene humanitarne pomoći smanjuje.

Tada bismo o ovim okolnostima u računovodstvu neprofitne organizacije provodili sljedeća knjiženja:

- 1111 / 2451 za prikupljena novčana sredstva u korist obveze za donacije iz prikupljenih sredstava pomoći i
- 0611 / 2451 za prikupljene zalihe za preraspodjelu drugima u korist obveze za donacije iz prikupljenih sredstava pomoći te
- 2451 / 1111 ili 0611 obveze za donacije iz prikupljenih sredstava pomoći u korist podijeljenih novčanih sredstava i/ili zaliha za preraspodjelu drugima.

1.5.1. Sponzorstvo

Za razliku od darovanja/donacije, sponzoriranje se odnosi na davanje u novcu ili naravi dobara ili usluga za koje se očekuje protučinidba od strane neprofitne organizacije.

Sponzorirana strana - neprofitna organizacija najčešće daje protučinidbu u obliku promidžbe (reklame) davatelja imovine – sponzora.

Za utvrđivanje prava i obveza između neprofitne organizacije i sponzora potrebno je zaključiti ugovor o sponzoriranju.

Sponzor doznaučuje određeni iznos novca ili neka druga dobra neprofitnoj organizaciji najčešće za:

- potporu neprofitnoj organizaciji,
- potporu za održavanje raznih javnih priredbi i drugih događanja koje organizira neprofitna organizacija i sl.

Dok sponzorirana strana - neprofitna organizacija obično ima obvezu da sponzoru dopusti uporabu naziva sponzora, njegovog proizvoda ili slike radi promidžbe na reklamnim panoima i sl. Također, neprofitna organizacija može reklamirati ime sponzora, njegove usluge i proizvode i dr. u pisanim materijalima, oglasima, časopisima, knjigama i sl.

Neprofitna organizacija – obveznik PDV-a, obvezna je sponzoru za obavljanje uslugu reklame izdati račun, koji mora sadržavati najmanje podatke propisane 79. Zakona o PDV-u.

Ako neprofitna organizacija nije obveznik PDV-a, za obavljanje uslugu reklame izdaje sponzoru također račun, ali na izdanom računu treba napisati napomenu da PDV nije zaračunan jer neprofitna organizacija nije obveznik PDV-a.

Umjesto izdavanja računa, neprofitna organizacija koja nije obveznik PDV-a, može naplatiti svoja potraživanja na temelju zaključenog ugovora o sponzoriranju.

Prihode koje neprofitna organizacija ostvari od usluga reklame/promidžbe tj. od sponzoriranja, knjižimo u korist računa 3112 – Prihodi od pružanja usluga.

Primjer 12.: Prihodi i rashodi od sponzorstva

- 1) Neprofitna organizacija – obveznik PDV-a, obavila je uslugu reklame trgovačkom društvu „Športska oprema“. Za obavljanje uslugu reklame neprofitna organizacija ispostavila je račun na iznos od 12.500,00 kn (10.000,00 kn + 2.500,00 kn PDV).
- 2) Trgovačko društvo „Športska oprema“ platilo je račun za uslugu reklame na žiro račun neprofitne organizacije.

Telefon za konzultacije

01/ 48 36 046 / 01/ 49 21 739

(isključivo putem PIN-a)

**Ponedjeljkom i četvrtkom od 11.00 do 15.30 h,
utorkom, srijedom i petkom od 8.30 do 13.00 h.**

Knjiženje 15.:

Red. br.	Opis	Iznos	Račun	
			Duguje	Potražuje
1	2	3	4	5
1.	Potraživanje za usluge reklame od kupca			
	Potraživanja od kupaca	12.500,00	1611	
	Prihodi od pružanja usluga	10.000,00		3112
	Obveze za PDV	2.500,00		2492
2.	Naplata potraživanja od kupca			
	Novac na računu kod tuzemnih poslovnih banaka	12.500,00	1111	
	Potraživanja od kupaca	12.500,00		1611

U slučaju da u navedenom primjeru neprofitna organizacija nije obveznik PDV-a, knjiženje bi bilo sljedeće:

Knjiženje 16.:

Red. br.	Opis	Iznos	Račun	
			Duguje	Potražuje
1	2	3	4	5
1.	Potraživanje za usluge reklame od kupca			
	Potraživanja od kupaca	12.500,00	1611	
	Prihodi od pružanja usluga	12.500,00		3112
2.	Naplata potraživanja od kupca			
	Novac na računu kod tuzemnih poslovnih banaka	12.500,00	1111	
	Potraživanja od kupaca	12.500,00		1611

1.6. Ostali prihodi

Skupina računa 36 - Ostali prihodi sadrži prihode od naknade šteta i refundacija te prihode od prodaje dugotrajne nematerijalne i materijalne imovine. Unutar ove skupine evidentira se otpis obveza i naplaćena otpisana potraživanja.

Prodaja dugotrajne nematerijalne i materijalne imovine evidentira se zaduženjem odgovarajućeg računa potraživanja od kupaca u skupini 16 i odobrenjem računa prihoda od prodaje dugotrajne nematerijalne i materijalne imovine u skupini 36. Istovremeno se odobrava račun prodane dugotrajne materijalne i nematerijalne imovine u razredu 0 i zadužuju: odgovarajući račun ispravka vrijednosti imovine u razredu 0 i račun rashoda za prodanu dugotrajnu nematerijalnu i materijalnu imovinu – neotpisana vrijednost u skupini 46.

Skupina računa 36 - Ostali prihodi, sastoji se od sljedećih odjeljaka računa:

- Prihode od naknade šteta i refundacija (podskupina računa 361),
- Prihode od prodaje dugotrajne nematerijalne i materijalne imovine (podskupina računa 362) te
- Ostale nespomenute prihode (podskupina računa 363).

Unutar ove skupine evidentira se u **otpis obveza i naplaćena otpisana potraživanja**, knjiženja se moraju provesti na temelju vjerodostojne dokumentacije.

Prodaja dugotrajne nematerijalne i materijalne imovine evidentira se zaduženjem odgovarajućeg računa potraživanja od kupaca u skupini 16 i odobrenjem računa prihoda od prodaje dugotrajne nematerijalne i materijalne imovine u skupini 36. Istovremeno se odobrava račun prodane dugotrajne materijalne i nematerijalne imovine u razredu 0 i **zadužuju** odgovarajući račun ispravka vrijednosti

imovine u razredu 0 i račun rashoda za prodanu dugotrajnu nematerijalnu i materijalnu imovinu – neotpisana vrijednost u skupini 46.

Primjer 13. Prodaja dugotrajne imovine

Neprofitna organizacija prodala je stroj i ispostavila račun na 12.300,00 kn (10.000,00 kn + 2.300,00 kn PDV), ispravak vrijednosti stroja je 6.000,00 kn a neotpisana vrijednost 2.000,00 kn.

Knjiženje 17.:

Red. br.	Opis	Iznos	Račun	
			Duguje	Potražuje
1	2	3	4	5
1.	Za prodani stroj			
	Potraživanja za prihode od nefinancijske imovine	12.300,00	1642	
	Obveze za PDV	2.300,00		2492
	Prihodi od prodaje dugotrajne nematerijalne i materijalne imovine	10.000,00		3621
	Instrumenti, uređaji i strojevi	8.000,00		0225
	Ispravak vrijednosti proizvedene dugotrajne imovine	6.000,00	0291	
	Neotpisana vrijednost i drugi rashodi otuđene i rashodovane dugotrajne imovine	2.000,00	4621	

Ako neprofitna organizacija nije obveznik PDV-a, knjiženje u ovom primjeru bilo bi sljedeće:

Knjiženje 18.:

Red. br.	Opis	Iznos	Račun	
			Duguje	Potražuje
1	2	3	4	5
1.	Za prodani stroj			
	Potraživanja za prihode od nefinancijske imovine	12.300,00	1642	
	Prihodi od prodaje dugotrajne nematerijalne i materijalne imovine	12.300,00		3621
	Instrumenti, uređaji i strojevi	8.000,00		0225
	Ispravak vrijednosti proizvedene dugotrajne imovine	6.000,00	0291	
	Neotpisana vrijednost i drugi rashodi otuđene i rashodovane dugotrajne imovine	2.000,00	4621	

1.7. Prihodi od povezanih neprofitnih organizacija

Skupina računa 37 – Prihodi od povezanih neprofitnih organizacija, obuhvaća tekuće i/ili

kapitalne prijenose koje neprofitna organizacija ostvari od drugih neprofitnih organizacija s

kojima je povezana osnivačkim, odnosno drugim općim aktima.

Na skupini računa 37 knjiže se u pravilu prijenosi sredstava (transferi) između neprofitnih organizacija, od kojih svaka ima pravnu osobnost, a čiji su odnosi uređeni osnivačkim, odnosno drugim općim aktima (npr. Hrvatski crveni križ, Zajednica tehničke kulture, sportski savezi, sportske udruge i sl.).

Naime, primljena sredstva, koja neprofitna organizacija mora usmjeriti prema drugim povezanim neprofitnim organizacijama, evidentira se kao vlastiti prihod prema njegovoj prirodnoj vrsti. Kada se primljena sredstva usmjere (uplate) drugim povezanim neprofitnim

organizacijama, evidentira se rashod u skupni 47 – Rashodi vezani uz financiranje povezanih neprofitnih organizacija.

Napominjemo da je skupinu računa 37 dozvoljeno koristiti i za interno knjiženje prihoda koje jedna podružnica neprofitne organizacije ostvari od druge podružnice unutar iste neprofitne organizacije. Neprofitna organizacija kod izrade financijskih izvještaja prihode skupine računa 37 treba eliminirati kroz postupak konsolidacije.

Skupina računa 37 – Prihodi od povezanih neprofitnih organizacija, sastoji se od sljedećih odjeljaka računa:

- Tekući prihodi od povezanih neprofitnih organizacija (račun 3711),
- Kapitalni prihodi od povezanih neprofitnih organizacija (račun 3712),
- Tekući prihodi od povezanih neprofitnih organizacija za EU projekte (račun 3713) i
- Kapitalni prihodi od povezanih neprofitnih organizacija za EU projekte (račun 3714).

Primjer 14. Tekući prihodi od povezanih neprofitnih organizacija - transfer

Neprofitna organizacija „A“ osnivač je neprofitne organizacije „B“. Aktom o osnivanju neprofitnih organizacija i njihovim statutima utvrđeno je da će neprofitna organizacija „A“ iz svojih prihoda, sa 30% naplaćenih prihoda, financirati rad neprofitne organizacije „B“.

- 1) Neprofitna organizacija „A“ ostvarila je i naplatila sljedeće prihode od:
  - članarina u iznosu od 60.000,00 kn,
  - pružanja usluga u iznosu od 40.000,00 kn,
  - donacija od trgovačkih društava i ostalih pravnih osoba u iznosu od 60.000,00 kn,
  - donacija od građana i kućanstava u iznosu od 10.000,00 kn.
- 2) Od ukupno naplaćenih prihoda u iznosu od 170.000,00 kn, neprofitna organizacija „A“ za financiranje rada neprofitne organizacije „B“ doznala je 51.000,00 kn (170.000,00 kn x 30%).

Knjiženje 19. - Knjiženje kod neprofitne organizacije „A“:

Red. br.	Opis	Iznos	Račun	
			Duguje	Potražuje
1	2	3	4	5
1.	Za naplaćene prihode			
	Novac na računu kod tuzemnih poslovnih banaka	170.000,00	1111	
	Članarine	60.000,00		3211
	Prihodi od pružanja usluga	40.000,00		3112
	Prihodi od trgovačkih društava i ostalih pravnih osoba	60.000,00		3531
	Prihodi od građana i kućanstava	10.000,00		3541
2.	Za prijenos naplaćenih prihoda neprofitnoj organizaciji „B“ (transfer od povezanih neprofitnih organizacija)			
	Tekući rashodi vezani uz financiranje povezanih neprofitnih organizacija	51.000,00	4711	
	Novac na računu kod tuzemnih poslovnih banaka	51.000,00		1111

Knjiženje 20. - Knjiženje kod neprofitne organizacije „B“:

Red. br.	Opis	Iznos	Račun	
			Duguje	Potražuje
1	2	3	4	5
1.	Za doznaku sredstava od neprofitne organizacije „A“ – transfer prihoda od povezanih neprofitnih organizacija)			
	Novac na računu kod tuzemnih poslovnih banaka	51.000,00	1111	
	Tekući prihodi od povezanih neprofitnih organizacija	51.000,00		3711

U našem primjeru naplaćeni prihodi neprofitne organizacije „A“ su njezini izvorni prihodi, a ne zajednički prihodi neprofitne organizacije „A“ i neprofitne organizacije „B“, te su stoga i knjiženi u korist računa iz razreda 3 kod neprofitne organizacije „A“. Doznana sredstva u postotku naplaćenih prihoda, neprofitna organizacija „A“ knjiži na teret računa 4711 - Tekući rashodi vezani uz financiranje povezanih neprofitnih organizacija.

1.8. Raspored prihoda

Skupina računa 39 – Raspored prihoda, sadrži račune za raspored rezultata koji služe za zaključivanje razreda 3 na kraju izvještajnog razdoblja.

Na kraju poslovne godine **svi računi u razredu 3 se zatvaraju** putem računa **391 – Raspored prihoda**.

Primjer 15. Raspored prihoda

Na dan 31.12.2019. neprofitna organizacija imala je u glavnoj knjizi evidentirane sljedeće prihode:

■ roba i pružanja usluga (račun 3111 i 3112)	100.000,00 kn
■ od članarina (račun 3211)	20.000,00 kn
■ od kamata za dane zajmove (račun 3411)	5.000,00 kn
■ od zakupa i iznajmljivanja imovine (račun 3421)	50.000,00 kn
■ od donacija iz državnog proračuna (račun 3511)	50.000,00 kn
■ od trgovačkih društava i ostalih pravnih osoba (račun 3531)	150.000,00 kn
■ od naplaćenih otpisanih potraživanja (račun 3632)	3.000,00 kn
Ukupni prihodi	378.000,00 kn

Knjiženje 21.:

Red. br.	Opis	Iznos	Račun	
			Duguje	Potražuje
1	2	3	4	5
1.	Za zatvaranje računa u razredu 3			
	Raspored prihoda	378.000,00		3911
	Prihodi od prodaje roba	30.000,00	3111	
	Prihodi od pružanja usluga	70.000,00	3112	
	Prihodi od članarina	20.000,00	3211	
	Prihodi od kamata za dane zajmove	5.000,00	3411	
	Prihodi od zakupa i iznajmljivanja imovine	50.000,00	3421	
	Prihodi od donacija iz državnog proračuna	50.000,00	3511	
	Prihodi od trgovačkih društava i ostalih pravnih osoba	150.000,00	3531	
	Prihodi od naplaćenih otpisanih potraživanja	3.000,00	3632	

2. Rashodi

Rashodi su umanjena ekonomskih koristi ili uslužnog potencijala u obliku smanjenja imovine ili povećanja obveza bez istodobnog povećanja financijske imovine.

Rashodi se priznaju uz primjenu računovodstvenog načela nastanka događaja.

Računovodstveno načelo nastanka događaja znači da se:

- rashodi priznaju u izvještajnom razdoblju na koje se odnose neovisno o plaćanju,
- rashodi za utrošak kratkotrajne nefinancijske imovine priznaju se u trenutku stvarnog utroška odnosno prodaje i
- troškovi nabave dugotrajne imovine kapitaliziraju se, a u rashode priznaju tijekom korisnog vijeka uporabe.

Rashodi se klasificiraju na sljedeće skupine računa:

- 41 – Rashodi za radnike,
- 42 – Materijalni rashodi,
- 43 – Rashodi amortizacije,
- 44 – Financijski rashodi,
- 45 – Donacije,
- 46 – Ostali rashodi,
- 47 – Rashodi vezani uz financiranje povezanih neprofitnih organizacija i
- 49 – Raspored rashoda.

2.1. Rashodi za radnike

Skupina računa 41 – Rashodi za radnike, sadrži:

- Plaće (plaće za redovan rad, plaće u naravi, plaće za prekovremeni rad i plaće za posebne uvjete rada) – računi 4111, 4112, 4413 i 4114,
- Ostale rashode za radnike: bonus za uspješan rad, nagrade (jubilarne nagrade, prigodne godišnje nagrade, posebne nagrade i slično), darove (radnicima, djeci radnika i slično), otpremnine, naknade za bolest (za bolovanje duže od 90 dana), invalidnost i smrtni slučaj (podskupina računa 412) te
- Doprinosi na plaće (doprinosi za zdravstveno osiguranje, doprinosi za zapošljavanje, doprinosi za mirovinsko osiguranje koje plaća poslodavac i posebni doprinos za poticanje zapošljavanja osoba s invaliditetom – računi 4131, 4132, 4133 i 4134.

Plaće su naknade koje poslodavac isplaćuje radnicima za obavljani rad.

Dakle, rashodi za radnike obuhvaćaju:

- plaće za redovan rad,
- plaće u naravi,
- plaće za prekovremeni rad i plaće za posebne uvjete rada
- naknade plaća: za bolovanja, godišnji odmor i plaćene izostanke i ostale naknade plaća (njega djeteta, vojna vježba i slično) te
- doprinosi na plaće.

Plaće u naravi jesu dobra i usluge određene novčane vrijednosti koje neprofitne organizacije daju radnicima za obavljani rad, a oni ih koriste u slobodno vrijeme i za zadovoljavanje vlastitih potreba.

Dakle, u skupini računa 41 – Rashodi za radnike, knjiže se svi rashodi za koje je uzrok nastajanja vezan za ugovor o radu ili drugi jednakovrijedan akt.

Primjer 16. Plaća za redovan rad

1) Tajniku udruge obračunata je i isplaćena plaća kako slijedi:

1. Bruto plaća	10.000,00 kn
2. Doprinos za mirovinsko osiguranje 20%	2.000,00 kn
3. Dohodak (1. – 2.)	8.000,00 kn
4. Osobni odbitak	3.800,00 kn
5. Porezna osnovica (3. – 4.)	4.200,00 kn
6. Porez na dohodak (4.200,00 kn x 24%)	1.008,00 kn
7. Prirrez porezu na dohodak (1.008,00 kn x 18%)	181,44 kn
8. Porez i prirrez porezu na dohodak (6 + 7)	1.189,44 kn
9. Za isplatu (3. – 8.)	6.810,56 kn
10. Doprinosi na plaću: <ul style="list-style-type: none"> za zdravstveno osiguranje (10.000,00 x 16,5%) 	1.650,00 kn
11. Ukupno doprinosi na plaću	1.650,00 kn

Uplaćeni su doprinosi i porez i prirrez porezu, a plaća je isplaćena na tekući račun

2) Radniku je iz blagajne isplaćena otpremnina za mirovinu u iznosu od 8.000,00 kn.

Knjiženje 22.:

Red. br.	Opis	Iznos	Račun	
			Duguje	Potražuje
1	2	3	4	5
1.	Za obračunate i uplaćene doprinose, porez i prirrez te neto plaću			
	Plaće za redovan rad – neto	6.810,56	41110	
	Plaće za redovan rad – doprinos za MO	2.000,00	41111	
	Plaće za redovan rad – porez i prirrez	1.189,44	41112	
	Doprinosi za zdravstveno osiguranje – 16,5%	1.650,00	41310	
	Obveze za plaće – neto	6.810,56		2411
	Obveze za porez i prirrez porezu na dohodak	1.189,44		2414
	Obveze za doprinose iz plaće	2.000,00		2415
	Obveze za doprinose na plaće – ZO 16,5%	1.650,00		24160
	Novac na računu kod tuzemnih poslovnih banaka	11.720,00		1111
	Obveze za plaće – neto	6.810,56	2411	
	Obveze za porez i prirrez porezu na dohodak	1.189,44	2414	
	Obveze za doprinose iz plaće	2.000,00	2415	
	Obveze za doprinose na plaće – ZO 16,5%	1.650,00	24160	
2.	Za isplaćenu otpremninu iz blagajne			
	Ostali rashodi za radnike - otpremnina	8.000,00	41210	
	Ostale obveze za radnike - otpremnina	8.000,00		24170
	Ostale obveze za zaposlene - otpremnina	8.000,00	24170	
	Glavna blagajna	8.000,00		1131

Neprofitna organizacija za rashode za radnike, otvara prema svojim potrebama analitičke i podanalitičke račune.

Zahvaljujemo na vašem povjerenju!

Pretplatite se na časopis RAČUNOVODSTVO i POREZI u praksi

ističemo...

Ističemo da neprofitna organizacija ima obvezu nadležnoj ispostavi Porezne uprave podnijeti **Obrazac JOPPD na dan isplate primitka po osnovi nesamostalnog rada** ili na dan nastanka obveze obračuna i uplate doprinosa ako nema isplate primitka.

Neprofitna organizacija, koja ima zaposlene radnike, treba se pridržavati i odredaba *Pravilnika o sadržaju i načinu vođenja evidencije o radnicima* te *Pravilnika o sadržaju obračuna plaće, naknade plaće ili otpremnine*.

Na prikazani način knjiže se i ostali oblici plaća za nesamostalni rad.

2.2. Materijalni rashodi

Skupina računa 42 - Materijalni rashodi, obuhvaća troškove korištenja usluga i dobara potrebnih za redovno funkcioniranje i obavljanje djelatnosti neprofitne organizacije i to:

- Naknade troškova radnicima (podskupina **računa 421**),
- Naknade članovima u predstavničkim i izvršnim tijelima, povjerenstvima i sl. (podskupina **računa 422**),
- Naknade volonterima (podskupina **računa 423**),
- Naknade ostalim osobama izvan radnog odnosa (podskupina **računa 424**),
- Rashode za usluge (podskupina **računa 425**),
- Rashode za materijal i energiju (podskupina **računa 426**) te
- Ostale nespomenute materijalne rashode (podskupina **računa 429**).

Naknade troškova radnicima uključuju rashode za službena putovanja, rashode za prijevoz, rad na terenu i odvojeni život te rashode za stručno usavršavanje radnika.

Naknade ostalim osobama izvan radnog odnosa, uključuju naknade za rad i davanja uz

naknade za rad (porezi, doprinosi i sl.), naknade za službena putovanja te ostale naknade.

Kod rashoda za usluge pod **tekućim i investicijskim održavanjem** podrazumijevaju se kontinuirane aktivnosti kojima se imovina održava ili vraća u funkcionalno stanje, kao što su: servisiranje uređaja i opreme, uređenje unutarnjih i vanjskih zidova, popravci i zamjena dotrajalih dijelova, periodični remont postrojenja i opreme i slično.

Podskupina **računa 421** – Naknade troškova radnicima

Podskupina **računa 421** – Naknade troškova radnicima, sastoji se od sljedećih odjeljaka računa:

- Službena putovanja – račun 4211,
- Naknade za prijevoz, za rad na terenu i odvojeni život – račun 4212,
- Stručno usavršavanje radnika - račun 4213. Na računu 4213 ne knjižimo rashode za trajnije obrazovanje radnika. Predlažemo da rashode za trajnije obrazovanje radnika knjižimo na računu 4121 – Ostali rashodi za zaposlene.

Primjer 17. Naknade troškova radnicima –stručno usavršavanje

- 1) Primljen je račun za stručni seminar u iznosu od 500,00 kn.

Knjiženje 23.:

Red. br.	Opis	Iznos	Račun	
			Duguje	Potražuje
1	2	3	4	5
1.	Za primljeni račun za stručno usavršavanje			
	Stručno usavršavanje zaposlenih	500,00	4213	
	Obveze prema dobavljačima u zemlji	500,00		2425

Primjer 18. Naknade troškova radnicima - službeni put radnika

- 1) Neprofitna organizacija poslala je radnika na službeni put te mu je izdani putni nalog za službeno putovanje. Radniku je iz blagajne isplaćen predujam za službeno putovanje u iznosu od 1.000,00 kn.
- 2) Po završetku službenog putovanja radnik je obračunao putni nalog kako slijedi:
  - 1 dnevnicu u iznosu od 170,00 kn,
  - račun za prijevoz vlakom u iznosu od 400,00 kn,
  - račun za noćenje u iznosu od 500,00 kn.

Ukupno 1.070,00 kn
- 3) Ovlaštena osoba u neprofitnoj organizaciji odobrila je obračunani putni nalog. Kako su ukupni troškovi službenog putovanja 1.070,00 kn, a radnik je dobio predujam od 1.000,00 kn (knjiženje 12310/1131), radniku je iz blagajne isplaćena razlika od 70,00 kn (1.070,00 kn – 1.000,00 kn).

Knjiženje 24.:

Red. br.	Opis	Iznos	Račun	
			Duguje	Potražuje
1	2	3	4	5
1.	Za isplaćeni predujam radniku za službeno putovanje			
	Potraživanja od radnika - predujmovi	1.000,00	1231	
	Glavna blagajna	1.000,00		1131
2.	Za obračun troškova službenog putovanja			
	Službena putovanja (dnevnice)	170,00	42110	
	Službena putovanja (troškovi prijevoza)	400,00	42111	
	Službena putovanja (račun za noćenje)	500,00	42112	
	Naknade troškova radnicima	1.070,00		2421
3.	Za isplatu razlike iz blagajne po obračunatom putnom nalogu			
	Naknade troškova radnicima	1.070,00	2421	
	Potraživanja od radnika - predujmovi	1.000,00		1231
	Glavna blagajna	70,00		1131

Ako po obračunatom putnom nalogu proizađe da je radniku isplaćen veći iznos predujma za službena putovanja od iznosa stvarno nastalih troškova službenog putovanja, za više isplaćeni predujam radniku knjižili bismo 1131 / 1231, jer više isplaćeni novac radnik uplaćuje u blagajnu.

ističemo...

Ističemo da neprofitna organizacija ima obvezu nadležnoj ispostavi Porezne uprave podnijeti **Obrazac JOPPD** za primitke na koje se ne plaća porez na dohodak iz čl. 9. *Zakona o porezu na dohodak* (npr. troškovi službenih putovanja radnika).

Primici po osnovi dnevnica i/ili naknade za korištenje privatnog automobila u službene svrhe isplaćeni za službena putovanja iskazuju se na Obrascu JOPPD **prema konačnom obračunu** tih primitaka.

Neprofitna organizacija za rashode službenih putovanja, otvara prema svojim potrebama analitičke i podanalitičke račune.

Primjer 19. Naknade troškova radnicima - službeni put radnika u inozemstvo

Neprofitna organizacija odlučila je da radnika uputi na službeno putovanje u inozemstvo u Njemačku.

- 1) Za potrebe službenog putovanja u inozemstvo u banci je kupljeno 1.000,00 EUR-a. Srednji tečaj Hrvatske narodne banke (u nastavku: HNB) za 1 EUR na dan kupnje bio je 7,30 kn te je banci za otkup doznačeno 7.300,00 kn.
- 2) Kupljenih 1.000,00 EUR-a zaprimljeno je u deviznu blagajnu.
- 3) Radniku je ispostavljen putni nalog za službeno putovanje u inozemstvo i iz devizne blagajne isplaćen mu je predujam za službeno putovanje u iznosu od 1.000,00 EUR-a.
- 4) i 5) Po povratku sa službenog putovanja iz inozemstva radnik je obračunao putni nalog kako slijedi:
  - 4 dnevica u iznosu od 280,00 EUR-a = 2.072,00 kn (280,00 EUR-a x 7,40 kn)
  - račun za prijevoz autobusom u iznosu od 100,00 EUR-a = 740,00 kn (100,00 EUR-a x 7,40 kn)
  - račun za noćenje u hotelu u iznosu od 600,00 EUR-a = 4.440,00 kn (600,00 EUR-a x 7,40 kn)

Ukupno 980,00 EUR-a x 7,40 kn = 7.252,00 kn.

Radnik je u deviznu blagajnu uplatio 20 EUR-a (1.000,00 EUR-a predujam – 980,00 EUR-a obračunati troškovi službenog putovanja), što iznosi 148,00 kn (20 EUR-a x 7,40 kn).

Srednji tečaj HNB-a za 1 EUR na dan obračuna putnog naloga bio je 7,40 kn, kako je tečaj EUR-a u trenutku kupnje u banci bio 7,30 kn, javile su se tečajne razlike u iznosu od 100,00 kn, koje su proknjižene kao negativne tečajne razlike.

Negativna tečajna razlika javila se je temeljem dva različita poslova događaja i to kao:

- tečajna razlika nastala između predujmljene strane gotovine dane radniku (7.300,00 kn) i obračunatih rashoda nastalih po putnom nalogu (7.225,00 kn), tj. tečajna razlika u iznosu od 98,00 kn te
- tečajna razlika nastala između predujmljene strane gotovine dane radniku (146,00 kn) i povrata neutrošenog predujma u deviznu blagajnu (148,00 kn), tj. tečajna razlika u iznosu od 2,00 kn.

Ovlaštena osoba u neprofitnoj organizaciji odobrila je obračunani putni nalog.

Knjiženje 25.:

Red. br.	Opis	Iznos	Račun	
			Duguje	Potražuje
1	2	3	4	5
1.	Za kupnju EUR-a od banke za službeno putovanje			
	Prijelazni račun (1.000,00 EUR-a)	7.300,00	1113	
	Novac na računu kod tuzemnih poslovnih banaka	7.300,00		1111
2.	Za zaprimljene kupljene EUR-e u deviznu blagajnu			
	Devizna blagajna (1.000,00 EUR-a)	7.300,00	113101	
	Prijelazni račun	7.300,00		1113

Red. br.	Opis	Iznos	Račun	
			Duguje	Potražuje
1	2	3	4	5
3.	Za isplaćeni predujam za službeno putovanje			
	Potraživanja od radnika – predujmovi (1.000,00 EUR-a)	7.300,00	1231	
	Devizna blagajna (1.000,00 EUR-a)	7.300,00		113101
4.	Za obračun troškova službenog putovanja			
	Službena putovanja (dnevica)	2.072,00	421100	
	Službena putovanja (troškovi prijevoza)	740,00	421111	
	Službena putovanja (račun za noćenje)	4.440,00	421122	
	Naknade troškova radnicima (980,00 EUR-a x 7,40 kn = 7.252,00 kn)	7.252,00		2421
5.	Za povrat neutrošenih deviza u deviznu blagajnu po obračunatom putnom nalogu i za nastale tečajne razlike			
	Naknade troškova radnicima (980,00 EUR-a x 7,40 kn)	7.252,00	2421	
	Potraživanja od radnika – predujmovi	7.252,00		1231
	Potraživanja od radnika – predujmovi (7.252,00 kn – 7.154,00 kn = 98,00 EUR-a x 7,30 kn)	98,00		-1231
	Negativne tečajne razlike (7.252,00 kn – 7.154,00 kn)	98,00	4432	
	Potraživanja od radnika – predujmovi (20,00 EUR-a x 7,40 kn); povrat u deviznu blagajnu	148,00		1231
	Potraživanja od radnika – predujmovi povrat u deviznu blagajnu (20,00 EUR-a x 7,40 kn - 20,00 EUR-a x 7,30 kn)	2,00		-1231
	Negativne tečajne razlike (148,00 kn – 146,00 kn)	2,00	4432	
	Devizna blagajna	148,00	11311	

Radnik, koji ide na službeno putovanje u inozemstvo, novac za službeno putovanje (predujam) može dobiti u kunama ili stranoj gotovini.

Neprofitna organizacija stranu gotovinu može kupovati samo u banci. Za stranu gotovinu može doznačiti banci kunsku protuvrijednost na svoj devizni račun ili za kune kupiti potrebne devize za službeno putovanje.

Za podignute ili kupljene devize neprofitna organizacija treba voditi deviznu blagajnu kao pomoćnu poslovnu knjigu. Devizna blagajna mora se voditi i kada neće biti stanja deviza u deviznoj blagajni jer se u istoj treba evidentirati promet deviza (ulaz i izlaz deviza).

Kod nabave deviza za potrebe službenog putovanja javljaju se i tečajne razlike, zbog razlike u tečaju kod nabave i kod obračuna rashoda nastalih obračunom putnog naloga. Realizirane tečajne razlike treba knjižiti kao prihod ili rashod, ovisno da li se radi o pozitivnim ili negativnim tečajnim razlikama.

Podskupina **računa 422** obuhvaća naknade članovima u predstavničkim i izvršnim tijelima, povjerenstvima i sl.

Naknade članovima u predstavničkim i izvršnim tijelima, povjerenstvima i sl. obuhvaćaju: naknade za obavljanje aktivnosti, naknade troškova službenih putovanja, naknade ostalih troškova te ostale naknade.

Kod neprofitnih organizacija naknade članovima u predstavničkim i izvršnim tijelima, povjerenstvima i sl. za obavljanje djelatnosti smatraju se drugim dohotkom (čl. 39. Zakona o porezu na dohodak). Kod isplate

drugog dohotka obvezno je obračunati propisane doprinose, porez na dohodak po stopi od 24% i propisani prirez porezu na dohodak. Isplata drugog dohotka **mora se obaviti na žiro račun primatelja.**

Podskupina **računa 422** – Naknade članovima u predstavničkim i izvršnim tijelima, povjerenstvima i slično, sastoji se od sljedećih odjeljaka računa:

- Naknade za obavljanje aktivnosti – račun 4221,
- Naknade troškova službenih putovanja - račun 4222,
- Naknade ostalih troškova - račun 4223 i
- Ostale naknade - račun 4224.

Primjer 20. Naknade članovima u predstavničkim i izvršnim tijelima, povjerenstvima i sl.

- 1) Udruga je donijela odluku da se članu upravnog vijeća isplati naknada od 10.000,00 kn zbog doprinosa u razvoju i radu udruge.

Sastavljen je obračun doprinosa i poreza i to:

Tablica 1. Obračun naknade članu upravnog vijeća

R. br.	Opis	Iznos
1.	Doprinos za mirovinsko osiguranje (10% x 10.000,00 kn)	1.000,00 kn
2.	Porez na dohodak (10.000,00 kn – 1.000,00 kn = 9.000,00 x 24%)	2.160,00 kn
3.	Prirez na porez na dohodak (2.160,00 x 18%)	388,80 kn
4.	Isplata na žiro račun (10.000,00 – 1.000,00 - 2.160,00 - 388,80)	6.451,20 kn
5.	Doprinos za zdravstveno osiguranje (10.000,00 x 7,5%)	750,00 kn

Ukupni rashod udruge za isplaćenu naknadu iznosi 10.750,00 kn (10.000,00 kn + 750,00,00 kn). Uplaćeni su porez na dohodak i prirez na porez, obvezni doprinosi a neto naknada je uplaćen na žiro račun člana upravnog vijeća.

Knjiženje 26.:

Red. br.	Opis	Iznos	Račun	
			Duguje	Potražuje
1	2	3	4	5
1.	Za obračun i isplatu naknade članu upravnog vijeća			
	Naknada - neto	6.451,20	422100	
	Naknada – doprinos za MO	1.000,00	422101	
	Naknada – porez i prirez	2.548,80	422102	
	Naknada – doprinos za ZO	750,00	422103	
	Obveze prema dobavljačima u zemlji-građani	6.451,20		24255
	Ostale obveze za financiranje rashoda poslovanja - doprinos za MO	1.000,00		24290
	Ostale obveze za financiranje rashoda poslovanja – porez i prirez	2.548,80		24291
	Ostale obveze za financiranje rashoda poslovanja - doprinos za ZO	750,00		24292
	Novac na računu kod tuzemnih poslovnih banaka	10.750,00		1111
	Obveze prema dobavljačima u zemlji-građani	6.451,20	24255	
	Ostale obveze za financiranje rashoda poslovanja - doprinos za MO	1.000,00	24290	
	Ostale obveze za financiranje rashoda poslovanja – porez i prirez	2.548,80	24291	
	Ostale obveze za financiranje rashoda poslovanja - doprinos za ZO	750,00	24292	

Međutim, u poslovanju neprofitnih organizacija javljaju se i isplate naknada članovima u predstavničkim i izvršnim tijelima, povjerenstvima i sl. **koji se ne oprezuju.**

Tako se oporezivim primicima **ne smatraju naknade isplaćene po osnovi službenih putovanja fizičkim osobama** koje do trenutka isplate navedenih primitaka u istom poreznom razdoblju nisu ostvarile primitke po osnovi nesamostalnog rada iz čl. 21. Zakona o porezu na dohodak ili primitke od kojih se utvrđuje drugi dohodak iz čl. 39. Zakona o porezu na dohodak, u neprofitnim organizacijama uz naknadu, a do propisanog iznosa. Primici po osnovi službenih putovanja po osnovi prijevoza i noćenja koje isplatitelji – neprofitne organizacije isplaćuju fizičkim osobama koje za te organizacije obavljaju poslove iz njihovoga djelokruga odnosno za njihove potrebe i uz naknadu, a pod uvjetom da račun o obavljenim uslugama prijevoza i noćenja glase na isplatitelja – neprofitnu organizaciju (čl. 9. st. toč. 11. i 12. Zakona o porezu na dohodak).

ističemo...

Također, u skladu s čl. 9. st. 11. toč. 11. Zakona o porezu na dohodak, oporezivim primicima **ne smatraju se** naknade iz čl. 7. st. 2. r.br. 19. – 22., 26. – 28. te 31. Pravilnika o porezu na dohodak isplaćene po osnovi službenih putovanja. Primici po osnovi naknada za službena putovanja odnose se na službena putovanja za potrebe tih organizacija. Iznimno, oporezivim primicima ne smatraju se naknade iz čl. 7. st. 2. r.br. 27. i 28. Pravilnika o porezu na dohodak, koje isplatitelji – neprofitne organizacije isplaćuju fizičkim osobama koje za te organizacije obavljaju poslove iz njihovog djelokruga odnosno za njihove potrebe i uz naknadu, a **pod uvjetom da račun o obavljenim uslugama prijevoza i noćenja glase na isplatitelja – neprofitnu organizaciju (čl. 6. st. 7. i 8. Pravilnika o porezu na dohodak).**

Dnevnica iz čl. 7. st. 2. r.br. 19., 20., 21. i 22. Pravilnika o porezu na dohodak može se isplaćivati za službena putovanja ili za rad na terenu, u tuzemstvu ili inozemstvu.

Službenim putovanjem u tuzemstvu, u smislu Zakona o porezu na dohodak i Pravilnika o porezu na dohodak smatra se putovanje do 30 dana neprekidno, radi obavljanja u nalogu za službeno putovanje određenih poslova njegova radnog mjesta, a u svezi s djelatnosti poslodavca.

Radom na terenu u tuzemstvu smatra se boravak radnika izvan mjesta svojega prebivališta ili uobičajenog boravišta radi poslova koje obavlja izvan sjedišta poslodavca ili sjedišta izdvojene poslovne jedinice poslodavca i kada poslodavac obavlja takvu vrstu djelatnosti koja je po svojoj prirodi vezana za rad na terenu (mjesto rada se razlikuje od mjesta sjedišta poslodavca ili njegove poslovne jedinice i mjesta prebivališta ili uobičajenog boravišta radnika, pri čemu je mjesto rada udaljeno od tih mjesta najmanje 30 kilometara). Radom na terenu smatra se i sudjelovanje radnika u razvojno-istraživačkim transferima znanja čiji je cilj osmišljavanje i unaprjeđivanje proizvoda i poslovnih rješenja vezanih uz djelatnost poslodavca, kao i verifikacija, integracija i implementacija poslovnih rješenja koji su proizvod poslodavca, te ako su ti poslovi u opisu radnog mjesta radnika.

Dnevnice za službena putovanja u zemlji i inozemstvu jesu naknade za pokriće izdataka prehrane, pića i prijevoza u mjestu u koje je radnik upućen na službeno putovanje i to iz mjesta u kojemu je mjesto rada ili iz mjesta prebivališta/uobičajenog boravišta radnika koji

se upućuje na službeno putovanje u drugo mjesto (osim u mjesto u kojemu ima prebivalište ili uobičajeno boravište), a udaljenosti najmanje 30 kilometara. Ako je na službenom putovanju, na teret poslodavca, osiguran jedan obrok (ručak ili večera) neoporezivi iznos dnevnice iz čl. 7. st. 2. r.br. 19. i/ili r.br. 20. i/ili r.br. 21. i/ili r.br. 22. *Pravilnika o porezu na dohodak* koji se isplaćuje u novcu umanjuje se za 30% odnosno za 60% ako su osigurana dva obroka (ručak i večera).

Dnevnice za rad na terenu u zemlji i inozemstvu jesu naknade na ime pokrivanja troškova prehrane i drugih troškova radnika na terenu u zemlji, osim troškova smještaja koji se podmiruju na teret poslodavca i ne smatraju se dohotkom radnika. Dnevnicu za rad na terenu se može isplatiti i u slučaju kada ne postoji potreba za noćenjem radnika na terenu ako su zadovoljeni ostali uvjeti propisani *Pravilnikom o porezu na dohodak*.

Pod službenim putovanjem u inozemstvo u smislu *Zakona o porezu na dohodak* i *Pravilnika o porezu na dohodak* smatra se službeno putovanje do 30 dana neprekidno iz Republike Hrvatske u stranu državu i obratno te putovanje iz jedne strane države u drugu i iz jednog mjesta u drugo mjesto na teritoriju strane države.

Izdatak za smještaj na službenom putovanju obračunava se u visini primljenog računa za noćenje.

Pod smještajem **ne smatra** se smještaj za dnevni odmor. Iznimno, neoporezivi izdatak za dnevni odmor članova posade zrakoplova pri obavljanju službenoga putovanja obračunava se na temelju hotelskoga računa, ako je vrijeme zadržavanja u zračnoj luci između dvaju letova u tijeku 24 sata, duže od četiri sata. Neoporezivi izdatak za dnevni odmor obračunava se i za izdatak za dnevni odmor vozača u cestovnom prometu, u slučaju odmora prema posebnom propisu (čl. 7. st. 7. – 14. *Pravilnika o porezu na dohodak*).

Ako se jedan službeni put odnosi na put u tuzemstvo i inozemstvo, prvo se utvrđuje pravo na inozemnu dnevnicu, a nakon toga pravo na tuzemnu dnevnicu, uzimajući u obzir ukupan broj dana/sati provedenih na službenom putu.

Primici iz čl. 7. st. 2. r.br. 19. – 22., r.br. 26. – 28. te r.br. 31. *Pravilnika o porezu na dohodak*, čl. 5. st. 12. i 13. i čl. 6. st. 7. i 8. *Pravilnika o porezu na dohodak*, koji se odnose na izdatke za prijevozne troškove, prehranu i smještaj, međusobno se isključuju.

Naknade iz čl. 7. st. 2. *Pravilnika o porezu na dohodak* koje se odnose na dnevnice za službeno putovanje u tuzemstvu i/ili inozemstvu, dnevnice za rad na terenu i/ili naknada za odvojeni život i/ili pomorske dodatke međusobno se isključuju.

Ističemo da neprofitna organizacija ima obvezu nadležnoj ispostavi Porezne uprave podnijeti Obrazac JOPPD na dan isplate primitka koji se smatra drugim dohotkom.

Također, neprofitna organizacija obvezna je do kraja siječnja tekuće godine svakoj fizičkoj osobi – građaninu, kojoj isplaćuje drugi dohodak (ugovor o djelu, autorski honorar i sl.) predati i **Potvrda o isplaćenom primitku, dohotku, uplaćenom doprinosu, porezu na dohodak i prirezu** za prethodnu godinu za potrebe godišnje porezne prijave građanina (Obrazac DOH).

Neprofitna organizacija za naknade članovima u predstavničkim i izvršnim tijelima, povjerenstvima i slično, otvara prema svojim potrebama analitičke i podanalitičke račune.

Primjer 21. Rashodi za službena putovanja članovima u predstavničkim i izvršnim tijelima, povjerenstvima i slično

- Članu predstavničkog tijela u neprofitnoj organizaciji ima pravo na naknada u bruto iznosu od 2.000,00 kn, prema internim aktima neprofitne organizacije.

Član predstavničkog tijela u neprofitnoj organizaciji, prema internim aktima neprofitne organizacije ima pravo i na troškove službenog putovanja kada se održavaju sjednice predstavničkog tijela u neprofitne organizacije, a sjedište neprofitne organizacije je u Bjelovaru.

- 2) i 3) Po obračunatom i odobrenom putnom nalogu član predstavničkog tijela imao je troškove službenog putovanja u iznosu od 490,00 kn (170,00 kn dnevnicu + 320,00 kn uporaba privatnog automobila u službene svrhe; 160 km x 2,00 kn).

Kako član predstavničkog tijela ostvaruje naknadu, koja se smatra drugim dohotkom, potrebno je i troškove službenog putovanja od 490,00 kn preračunati u bruto iznos. Preračunati troškove službenog putovanja od 490,00 kn u bruto iznos su 759,55 kn (490,00 kn x 1,550099).

Prebivalište člana predstavničkog tijela u neprofitnoj organizaciji je u Zagrebu te je obveznik plaćanja prireza porezu na dohodak po stopi od 18%.

U nastavku dajemo obračun ukupne naknade članu predstavničkog tijela u neprofitnoj organizaciji.

Tablica 2. Obračun ukupne naknade članu predstavničkog tijela

Red. br.	Opis	Iznos
1.	Ukupan iznos primitka	2.759,55
	■ na osnovi člana predstavničkog tijela	2.000,00
	■ na osnovi troškova službenog putovanja	759,55
2.	Doprinos za mirovinsko osiguranje (1. x 10%)	275,96
3.	Dohodak (1. – 2.)	2.483,59
4.	Porez na dohodak (24% x 3.)	596,06
5.	Prirez porezu na dohodak (18% x 4.)	107,29
6.	Ukupno porez i prirez (4. + 5.)	703,35
7.	Iznos za isplatu na žiro račun (3. – 6.)	1.780,24
8.	Doprinos za zdravstveno osiguranje (1. x 7,5%)	206,97
9.	Ukupan trošak isplatioca (1. + 8.)	2.966,52

Knjiženje 27:

Red. br.	Opis	Iznos	Račun	
			Duguje	Potražuje
1	2	3	4	5
1.	Obračun naknade članu predstavničkog tijela			
	Naknade članovima u predstavničkim i izvršnim tijelima, povjerenstvima i slično	2.966,52	422	
	Naknade članovima u predstavničkim i izvršnim tijelima, povjerenstvima i slično – neto primitak	1.780,24		242210
	Naknade članovima u predstavničkim i izvršnim tijelima, povjerenstvima i slično – doprinos za MO	275,96		242211
	Naknade članovima u predstavničkim i izvršnim tijelima, povjerenstvima i slično – porez na dohodak i prirez	703,35		242212
	Naknade članovima u predstavničkim i izvršnim tijelima, povjerenstvima i slično – doprinos za ZO	206,97		242213

Red. br.	Opis	Iznos	Račun	
			Duguje	Potražuje
1	2	3	4	5
2.	Isplaćena naknada članu predstavničkog tijela na žiro račun			
	Naknade članovima u predstavničkim i izvršnim tijelima, povjerenstvima i slično – neto primitak	1.780,24	242210	
	Novac na računu kod tuzemnih poslovnih banaka	1.780,24		1111
3.	Uplata doprinosa, poreza na dohodak i prireza			
	Naknade članovima u predstavničkim i izvršnim tijelima, povjerenstvima i slično – doprinos za MO	275,96	242211	
	Naknade članovima u predstavničkim i izvršnim tijelima, povjerenstvima i slično – porez na dohodak i prirez	703,35	242212	
	Naknade članovima u predstavničkim i izvršnim tijelima, povjerenstvima i slično – doprinos za ZO	206,97	242213	
	Novac na računu kod tuzemnih poslovnih banaka	1.186,28		1111

U neprofitnim organizacijama članovi različitih tijela mogu za svoj rad ostvarivati naknadu, iako nisu u radnom odnosu, sukladno odredbama općeg akta neprofitne organizacije. Ostvarena naknada člana neprofitne organizacije, koji nije u radnom odnosu, u smislu propisa oporezivanju dohotka smatra se drugim dohotkom (čl. 39. Zakona o porezu na dohodak).

Također, ako neprofitna organizacija osobama izvan radnog odnosa, koje primaju naknadu, isplaćuje i troškove u svezi službenih putovanja za potrebe neprofitne organizacije (npr. dnevnicu, naknada za uporabu privatnog automobila u službene svrhe), takva isplata ima isto obilježje drugog dohotka te neprofitna organizacija ima obvezu obračunavanja i uplate propisanih doprinosa, poreza na dohodak i prireza porezu na dohodak.

ističemo...

Iznimno, oporezivim primicima ne smatraju se naknade iz čl. 7. st. 2. r.br. 27. i 28. Pravilnika o porezu na dohodak, koje isplatitelji – neprofitne organizacije isplaćuju fizičkim osobama koje za te organizacije obavljaju poslove iz njihovog djelokruga odnosno za njihove potrebe i uz naknadu, a pod uvjetom da računi o obavljenim uslugama prijevoza i noćenja glase na isplatitelja – neprofitnu organizaciju (čl. 6. st. 7. i 8. Pravilnika o porezu na dohodak).

Ako računi o obavljenim uslugama prijevoza i noćenja ne bi glasila na isplatitelja – neprofitnu organizaciju, nastala bi obveza obračunavanja i plaćanja propisanih doprinosa, poreza na dohodak i prireza porezu na dohodak, tj. isplate usluga prijevoza i noćenja bi imale obilježje drugog dohotka.

Za utvrđivanje ukupnog iznosa naknade člana različitih tijela u neprofitnoj organizaciji, ugovorenoj naknadi pribrajaju se oporezivi troškovi službenih putovanja.

U našem primjeru troškovi službenih putovanja iznose 490,00 kn te je iznos od 490,00 kn potrebno preračunati u bruto iznos jer se stope doprinosa primjenjuju na bruto iznos. Neprofitna organizacije obračunane i obustavljene doprinose za mirovinsko i zdravstveno

osiguranje, porez na dohodak i prirez porezu na dohodak mora uplatiti na propisane račune, a neto iznos ukupne naknade doznačiti na žiro račun člana različitih tijela u neprofitnoj organizaciji.

Osim toga, neprofitna organizacija ima obvezu nadležnoj ispostavi Porezne uprave podnijeti obrazac JOPPD na dan isplate primitka koji se smatra drugim dohotkom.

U primjeru za potrebe usklađivanja i analitičkog praćenja u odjeljku 2422 - Naknade članovima u predstavničkim i izvršnim tijelima, povjerenstvima i slično, knjižili smo na analitičkim računima. Također, u odjeljku 4221 - Naknada članovima u predstavničkim i izvršnim tijelima, povjerenstvima i slično, za potrebe knjiženja rashoda potrebno je otvoriti analitičke račune.

Kod knjiženja rashoda posebno treba voditi brigu pri razvrstavanju rashoda, tj. da se rashodi u svezi naknada članovima u predstavničkim i izvršnim tijelima, povjerenstvima i slično, knjiže na račune propisane računskim planom.

Podskupina računa 423 - Naknade volonterima

Podskupina računa 423 - Naknade volonterima, sastoji se od sljedećih odjeljaka računa:

- Naknade za obavljanje djelatnosti – račun 4231,
- Naknade troškova službenih putovanja - račun 4232,
- Naknade ostalih troškova - račun 4233 i
- Ostale naknade - račun 4234.

Kod izdataka koji su povezani s volonterima, neprofitna organizacija mora se pridržavati i odredaba Zakona o volonterstvu¹² te Pravilnika o sadržaju izvješća o obavljenim uslugama ili aktivnostima organizatora volontiranja¹³.

Primjer 22. Naknade volonterima

Upravno vijeće neprofitne organizacije odlučilo je da volontera uputi na službeno putovanje u Split na simpozij.

- 1) Na temelju primljenih predračuna plaćeni su sljedeći troškovi za volontera:
  - Vozna karta za vlak (Zagreb – Split – Zagreb) u iznosu od 400,00 kn i
  - Troškovi 3 noćenja u hotelu u iznosu od 2.400,00.
- 2) i 3) Za plaćene predračune neprofitna organizacija primila je račune.
- 4) Po završetku službenog puta volonter je obračunao putni nalog kako slijedi:
  - dnevnicu (4 dnevnicu x 170,00 kn) = 680,00 kn

Na putnom nalogu volonter je napisao da su troškovi prijevoza i noćenja plaćeni od strane neprofitne organizacije. Volonteru za službeni put nije isplaćen predumak te mu je po obračunu putnog naloga isplaćeno iz blagajne 680,00 kn.

Knjiženje 28.:

Red. br.	Opis	Iznos	Račun	
			Duguje	Potražuje
1	2	3	4	5
1.	Za plaćene predumake			
	Potraživanja za predumake	2.800,00	1293	
	Novac na računu kod tuzemnih poslovnih banaka	2.800,00		1111

¹² Zakon o volonterstvu (Nar. nov., br. 58/07 i 22/13)

¹³ Pravilnik o sadržaju izvješća o obavljenim uslugama ili aktivnostima organizatora volontiranja (Nar. nov., br. 9/18)

Red. br.	Opis	Iznos	Račun	
			Duguje	Potražuje
1	2	3	4	5
2.	Za primljene račune dobavljača			
	Naknade troškova službenih putovanja – volonter (prijevoz)	400,00	42320	
	Obveze prema dobavljačima u zemlji	400,00		2425
	Naknade troškova službenih putovanja – volonter (noćenje)	2.400,00	42321	
	Obveze prema dobavljačima u zemlji	2.400,00		2425
3.	Za zatvaranje obveza prema dobavljačima iz predujma			
	Potraživanja za predujmove	2.800,00		1293
	Obveze prema dobavljačima u zemlji	400,00	2425	
	Obveze prema dobavljačima u zemlji	2.400,00	2425	
4.	Za obračun i isplatu po putnom nalogu			
	Naknade troškova službenih putovanja – volonter (dnevnice)	680,00	42322	
	Glavna blagajna	680,00		1131

Plaćeni troškovi za službeno putovanje volontera (prijevoz, noćenje i dnevnicе) **ne smatraju se oporezivim primicima** budući je službeno putovanje obavljeno za potrebe neprofitnih organizacija (čl. 6. st. 7. i 8. Pravilnika o porezu na dohodak).

Podskupina računa 424 – Naknade ostalim osobama izvan radnog odnosa

Podskupina računa 424 – Naknade ostalim osobama izvan radnog odnosa, sastoji se od sljedećih odjeljaka računa:

- Naknade za obavljanje aktivnosti – račun 4241,
- Naknade troškova službenih putovanja – račun 4242,
- Naknade ostalih troškova – račun 4243 te
- Ostale naknade - račun 4244.

Kod neprofitnih organizacija isplate naknada ostalim osobama izvan radnog odnosa za obavljanje aktivnosti smatraju se drugim dohotkom.

Kod isplate drugog dohotka obvezno je obračunati propisane doprinose, porez na dohodak po stopi od 24% i propisani prirez porezu na dohodak. Isplata drugog dohotka **mora se obaviti na žiro račun primatelja**.

Također u poslovanju neprofitnih organizacija **javljaju se i isplate naknada** ostalim osobama izvan radnog odnosa **koji se ne oporezuju**.

ističemo...

Tako se oporezivim primicima ne smatraju se naknade isplaćene po osnovi službenih putovanja fizičkim osobama koje u neprofitnim organizacijama ne ostvaruju primitke po osnovi nesamostalnog rada odnosno primitke od kojih se utvrđuje drugi dohodak.

Primici po osnovi naknada za službeno putovanja odnose se na službeno putovanja za potrebe neprofitnih organizacija.

Ističemo da neprofitna organizacija ima obvezu nadležnoj ispostavi Porezne uprave podnijeti Obrazac JOPPD na dan isplate primitka koji se smatra drugim dohotkom.

Neprofitna organizacija za naknade ostalim osobama izvan radnog odnosa, otvara prema svojim potrebama analitičke i podanalitičke račune.

Primjer 23. Rashodi za službena putovanja osoba izvan radnog odnosa

Član neprofitne organizacije, koji nije u radnom odnosu a niti ne ostvaruje u neprofitnoj organizaciji nikakvu naknadu, upućen je na službeni put u zemlji te mu je ispostavljen nalog za službeno putovanje u zemlji. Za službeno putovanje članu neprofitne organizacije nije isplaćen predujam za službeno putovanje.

Na službenom putovanju član neprofitne organizacije proveo je 38 sati, a za prijevoz je koristio vlak.

1) Po povratku sa službenog puta obračunao je putni nalog kako slijedi:

- 2 dnevnicе x 170,00 kn = 340,00 kn
- trošak prijevoza vlakom = 450,00 kn
- Ukupno 790,00 kn

Ovlaštena osoba neprofitne organizacije ovjerila je putni nalog i odobrila isplatu od 790,00 kn.

2) Članu neprofitne organizacije iz blagajne isplaćeno je 790,00 kn.

Knjiženje 29.:

Red. br.	Opis	Iznos	Račun	
			Duguje	Potražuje
1	2	3	4	5
1.	Obračun putnog naloga			
	Naknade troškova službenih putovanja - dnevnicе	340,00	42420	
	Naknade troškova službenih putovanja – prijevozni troškovi	450,00	42421	
	Naknade ostalim osobama izvan radnog odnosa	790,00		2424
2.	Isplata troškova po putnom nalogu			
	Naknade ostalim osobama izvan radnog odnosa	790,00	2424	
	Glavna blagajna	790,00		1131

Ako je član neprofitne organizacije upućen na službeno putovanje za potrebe neprofitne organizacije, a u neprofitnoj organizaciji ne ostvaruje nikakvu naknadu, mogu mu se neoporezivo isplatiti sljedeće naknade troškova:

- naknade prijevoznih troškova na službenom putovanju u visini stvarnih izdataka, naknade troškova noćenja na službenom putovanju u visini stvarnih izdataka,
- naknade troškova noćenja na službenom putovanju u visini stvarnih izdataka,
- naknade za korištenje privatnog automobila u službene svrhe do 2,00 kn po prijednom kilometru,
- dnevnicе u zemlji do 170,00 kuna za službeno putovanje koje traje više od 12 sati dnevno. Za službena putovanja u zemlji koja traju više od 8, a manje od 12 sati, neoporezivi dio dnevnica iznosi do 85 kuna,
- dnevnicе u inozemstvu do iznosa i pod uvjetima utvrđenim propisima o izdacima za službena putovanja za korisnike Državnog proračuna.

Međutim, iznimno oporezivim primicima ne smatraju se naknade za službena putovanja po osnovi prijevoza i noćenja koje isplatiitelji – neprofitne organizacije isplaćuju fizičkim osobama koje za te organizacije obavljaju poslove iz njihovog djelokruga odnosno **za njihove potrebe i uz naknadu, a pod uvjetom da računi o obavljenim**

uslugama prijevoza i noćenja glase na isplatitelja – neprofitnu organizaciju (čl. 6. st. 8. Pravilnika o porezu na dohodak).

Kod neprofitnih organizacija rashodi za službena putovanja moraju se obračunati i isplatiti na temelju urednog i vjerodostojnog putnog naloga a kojemu se obvezno prilažu i isprave kojima se dokazuju troškovi navedeni na obračunanom putnom nalogu.

Kako rok za podnošenje obračuna putnog naloga nakon obavljenog službenog putovanja nije propisan, mišljenja smo da bi neprofitna organizacija trebala u svojem internom aktu utvrditi primjereni rok za obračun i predaju putnog naloga, a najkasnije do kraja obračunskog razdoblja – tromjesečja zbog točnog iskazivanja rashoda neprofitne organizacije.

Također, nema zakonske zapreke da neprofitna organizacija i osobi izvan radnog odnosa po izdanom putnom nalogu isplati predujam za službeno putovanje u visini procijenjenih mogućih troškova službenog putovanja.

Po obračunu putnog naloga obveze za naknade osobi koja nije u radnom odnosu u neprofitnoj organizaciji knjižimo u korist računa 2424 - Naknade ostalim osobama izvan radnog odnosa.

U našem primjeru član neprofitne organizacije, koji nije u radnom odnosu u neprofitnoj organizaciji, po obračunu putnog naloga ima pravo na 2 neoporezive dnevnice (jedan dan po 24 sata i jedan dan sa 14 sati) te troškove prijevoza vlakom, odnosno ukupno 790,00 kn.

Rashode u svezi službenih putovanja osoba koje nisu u radnom odnosu u neprofitnoj organizaciji knjižimo na analitičkim računima u odjeljku 4242 - Naknade troškova službenih putovanja.

Kako se rashodi u svezi službenih putovanja osoba koje nisu u radnom odnosu u neprofitnoj organizaciji ne smatraju dohotkom, isti se mogu isplatiti u gotovini iz blagajne ili na tekući račun člana neprofitne organizacije.

Isti ćemo da neprofitna organizacija ima obvezu nadležnoj ispostavi Porezne uprave podnijeti obrazac JOPPD najkasnije do 15-og u mjesecu za primitke ostvarene u prethodnom mjesecu, a na koje se ne plaća porez na dohodak.

Primici po osnovi dnevnica i/ili naknade za korištenje privatnog automobila u službene svrhe isplaćeni za službena putovanja iskazuju se na Obrascu JOPPD prema konačnom obračunu tih primitaka.

Neprofitna organizacija za naknade ostalim osobama izvan radnog odnosa, otvara prema svojim potrebama analitičke i podanalitičke račune.

Na teret podskupine **računa 425** - Rashodi za usluge

Podskupina **računa 425** - Rashodi za usluge, sastoji se od sljedećih odjeljaka računa:

- Usluge telefona, pošte i prijevoza (odjeljak računa 4251),
- Usluge tekućeg i investicijskog održavanja (odjeljak računa 4252),
- Usluge promidžbe i informiranja (odjeljak računa 4253),
- Komunalne usluge (odjeljak računa 4254),
- Zakupnine i najmnine (odjeljak računa 4255),
- Zdravstvene i veterinarske usluge (odjeljak računa 4256),
- Intelektualne i osobne usluge (odjeljak računa 4257),
- Računalne usluge (odjeljak računa 4258) i
- Ostale usluge (odjeljak računa 4259).

Primjer 24. Rashodi za usluge

- 1) Primljen je račun za tekuće održavanje računalne opreme u iznosu 2.000,00 kn.
- 2) Za izmjenu vodovodnih instalacija dobavljač je poslao račun u iznosu od 25.000,00 kn.

Tekuće i investicijsko održavanje, podrazumijeva kontinuirane aktivnosti kojima se imovina održava ili vraća u funkcionalno stanje, kao što su: servisiranje uređaja i opreme, uređenje unutarnjih i vanjskih zidova, popravci i zamjena dotrajalih dijelova, periodični remont postrojenja i opreme i slično (čl. 40. st. 4. Zakona).

- 3) Zaključen je ugovor o djelu s građaninom V.K. za izradu financijskih izvješća u iznosu od 10.000,00 kn.

Sastavljen je obračun doprinosa i poreza i to:

- 10.000,00 kn
x 10% doprinos za mirovinsko osiguranje 1.000,00 kn
- 9.000,00 kn
x 24% porez na dohodak 2.160,00 kn
- 2.160,00 kn
x 18% prirez na porez na dohodak 388,80 kn
Isplata na žiro račun
(10.000,00 kn - 1.000,00 kn - 2.548,80 kn) 6.451,20 kn
- 10.000,00 kn
x 7,5% doprinos za zdravstveno osiguranje 750,00 kn

Ukupni rashod neprofitne organizacije po ugovoru o djelu iznosi 10.750,00 kn (10.000,00 kn + 750,00 kn).

Skrećemo pozornost da u propisanom računskom planu ne postoje posebni računi za rashode i obveze u svezi s obavljanjem poslova za koje se zaključuju ugovori o djelu, odnosno drugi dohodak.

Poslove koji se obavljaju na temelju ugovora o djelu možemo knjižiti na propisane račune rashoda prema prirodnoj vrsti posla o kojem se radi. Prirodnoj vrsti rashoda možemo prilagoditi i propisanu obvezu iz ugovora o djelu.

Tako rashod za intelektualne i osobne usluge – ugovor o djelu može biti npr. imovina (dugotrajna ili kratkotrajna), materijalni rashodi (rashod za materijal, rashod za usluge i sl.), naknade ostalim osobama izvan radnog odnosa te i drugo.

Knjiženje 30.:

Red. br.	Opis	Iznos	Račun	
			Duguje	Potražuje
1	2	3	4	5
1.	Za račun dobavljača za tekuće održavanje			
	Usluge tekućeg i investicijskog održavanja	2.000,00	425201	
	Obveze prema dobavljačima u zemlji	2.000,00		2425
2.	Za račun dobavljača za investicijsko održavanje			
	Usluge tekućeg i investicijskog održavanja	25.000,00	425202	
	Obveze prema dobavljačima u zemlji	25.000,00		2425

Objavite financijske izvještaje u RiPup-u

980,00 kn + PDV
Tel.: 01 49 21 737

Red. br.	Opis	Iznos	Račun	
			Duguje	Potražuje
1	2	3	4	5
3.	Za obračun i isplatu ugovora o djelu			
	Ugovori o djelu - neto	6.451,20	425720	
	Ugovori o djelu – doprinos za MO	1.000,00	425721	
	Ugovori o djelu – porez i prirez	2.548,80	425722	
	Ugovori o djelu – doprinos za ZO	750,00	425723	
	Obveze prema dobavljačima u zemlji-građani	6.451,20		242505
	Ostale obveze za financiranje rashoda poslovanja - doprinos za MO	1.000,00		24290
	Ostale obveze za financiranje rashoda poslovanja – porez i prirez	2.548,80		24291
	Ostale obveze za financiranje rashoda poslovanja - doprinos za ZO	750,00		24292
	Novac na računu kod tuzemnih poslovnih banaka	10.750,00		1111
	Obveze prema dobavljačima u zemlji-građani	6.451,20	242505	
	Ostale obveze za financiranje rashoda poslovanja - doprinos za MO	1.000,00	24290	
	Ostale obveze za financiranje rashoda poslovanja – porez i prirez	2.548,80	249101	
	Ostale obveze za financiranje rashoda poslovanja - doprinos za ZO	750,00	24292	

U slučaju da je građanin obveznik PDV-a, za ugovor o djelu mora ispostaviti račun. U tom slučaju isplatelj naknade – neprofitna organizacija doznaučuje na žiro račun fizičke osobe neto naknadu uvećanu za iznos PDV-a iskazanog na računu.

Ako je neprofitna organizacija obveznik PDV-a po primljenom računu od drugog obveznika PDV-a, imala bi pravo na odbitak pretporeza.

Neprofitna organizacija za rashode za usluge, otvara prema svojim potrebama analitičke i podanalitičke račune.

Neprofitna organizacija – isplatelj posebno trebaju voditi računa i o iskazivanju neto primitka na nalogu za plaćanje. Naime, kod isplate neto primitka potrebno je staviti oznaku HR67-OIB isplatelja-Oznaku JOPPD-a i kao zadnju oznaku broj 8 ili 9. Brojevi 8 ili 9 označavaju sljedeće:

- 8 – isplata drugog dohotka koji podliježe obračunu doprinosa,
- 9 - isplata drugog dohotka **koji ne podliježe** obračunu doprinosa.

Isti ćemo da neprofitna organizacija ima obvezu nadležnoj ispostavi Porezne uprave podnijeti Obrazac JOPPD na dan isplate primitka koji se smatra drugim dohotkom (ugovor o djelu).

Također, neprofitna organizacija obvezna je do kraja siječnja tekuće godine svakoj fizičkoj osobi – građaninu, kojoj isplaćuje drugi dohodak (ugovor o djelu, autorski honorar i sl.) predati i **Potvrda o isplaćenom primitku, dohotku, uplaćenom doprinosu, porezu na dohodak i prirezu** za prethodnu godinu za potrebe godišnje porezne prijave građanina (Obrazac DOH).

Primjer 25. Rashodi za usluge tekućeg i investicijskog održavanja – PDV

- 1) Za izmjenu vodovodnih instalacija dobavljač je poslao račun u iznosu od 25.000,00 kn (20.000,00 kn + 5.000,00 kn PDV).

Knjiženje 31.:

Red. br.	Opis	Iznos	Račun	
			Duguje	Potražuje
1	2	3	4	5
1.	Za račun dobavljača za investicijsko održavanje			
	Usluge tekućeg i investicijskog održavanja	20.000,00	425201	
	Potraživanje za PDV	5.000,00	1242	
	Obveze prema dobavljačima u zemlji	25.000,00		2425

Primjer 26. Najamnina za građevinske objekte i operativni leasing

- 1) Neprofitna organizacija platila je najminu za poslovni prostor u iznosu od 18.000,00 kn za 2018. i prvo polugodište 2019., tj. po 1.000,00 kn mjesečno.
- 2) Neprofitna organizacija sklopila je ugovor o operativnom leasingu za glazbenu opremu na 2 godine. Vrijednost glazbene opreme je 48.000,00 kn, a neprofitna organizacija je uplatila jamčevinu od 5.000,00 kn.
- 3) i 4) Priljubljen je račun za redovitu leasing ratu u iznosu od 2.000,00 kn (1.600,00 kn + 400,00 kn PDV). Plaćena je leasing rata za operativni leasing za glazbenu opremu.

Knjiženje 32.:

Red. br.	Opis	Iznos	Račun	
			Duguje	Potražuje
1	2	3	4	5
1.	Za plaćenu najminu			
	Novac na računu kod tuzemnih poslovnih banaka	18.000,00		1111
	Zakupnine i najmine za građevinske objekte	12.000,00	425502	
	Rashodi budućih razdoblja	6.000,00	1911	
2.	Za zatvaranje računa AVR u 2019. za rashod najma – Knjiženje u 2019.			
	Rashodi budućih razdoblja	6.000,00		1911
	Zakupnine i najmine za građevinske objekte	6.000,00	425502	
3.	Za plaćenu jamčevinu za sklopljeni ugovor o operativnom leasingu za glazbenu opremu			
	Jamčevni polozi	5.000,00	1221	
	Novac na računu kod tuzemnih poslovnih banaka	5.000,00		1111
	Za primljeni račun za redovitu leasing ratu			
	Zakupnine i najmine za glazbenu opremu – operativni leasing	2.000,00	425505	
	Obveze prema dobavljačima u zemlji – za leasing ratu	2.000,00		242509
	Za plaćenu leasing ratu dobavljaču			
	Obveze prema dobavljačima u zemlji – za leasing ratu	2.000,00	242509	
	Novac na računu kod tuzemnih poslovnih banaka	2.000,00		1111

Kod ugovora o operativnom leasingu vlasništvo nad predmetom operativnog leasinga ne prelazi na primatelja predmeta leasinga, već ostaje u vlasništvu leasing društva. Za primatelja predmeta leasinga plaćena leasing rata predstavlja rashod. Naime, operativni leasing u računovodstvenom smislu možemo izjednačiti s zakupom – najmom.

Nakon isteka sklopljenog ugovora o operativnom leasingu, uplaćeni jamčevni polog vraća se neprofitnoj organizaciji.

Potanje odredbe o financijskom i operativnom leasingu propisuje *Zakon o leasingu*¹⁴.

Primjer 27. Intelektualne i osobne usluge

- 1) Neprofitna organizacija ugovorila je autorski honorar za izdavanje knjige u iznosu od 20.000,00 kn. Obavljen je obračun propisanih davanja za autorski honorar u iznosu od 20.000,00 kako slijedi:

Red. br.	Opis	Iznos
1.	Iznos autorskog honorara	20.000,00
2.	Priznati paušalni izdatak – 30%	6.000,00
3.	Osnovica za doprinos (1. – 2.)	14.000,00
4.	Doprinos za mirovinsko osiguranje (10% x 14.000,00)	1.400,00
5.	Porezna osnovica (1. – 2. – 4.)	12.600,00
6.	Porez na dohodak – 24% na 12.600,00 kn	3.024,00
7.	Prizez porezu na dohodak – 18% na 3.024,00 kn	544,32
8.	Ukupno porez i prizez na dohodak (6. + 7.)	3.568,32
9.	Neto autorski honorar (1. - 4. - 8.)	15.031,68
10.	Doprinos za zdravstveno osiguranje (7,5% x 14.000,00)	1.050,00
11.	Trošak isplatitelja (1 + 10)	21.050,00

- 2) Iznos neto autorskog honorara od 15.031,68 kn doznačen je autoru **na žiro račun**, uplaćeni su obračunati porez i prizez na dohodak te doprinosi.

Knjiženje 33.:

Red. br.	Opis	Iznos	Račun	
			Duguje	Potražuje
1	2	3	4	5
1.	Za obračunati autorski honorar			
	Autorski honorar	21.050,00	425701	
	Obveze prema dobavljačima građanima – obveze prema autoru	15.031,68		2425110
	Obveze prema dobavljačima građanima – obveze prema autoru za porez i prizez	3.568,32		2491011
	Obveze za doprinos za mirovinsko osiguranje	1.400,00		2491012
	Obveze za doprinos za zdravstveno osiguranje	1.050,00		2491013

Red. br.	Opis	Iznos	Račun	
			Duguje	Potražuje
1	2	3	4	5
2.	Za uplatu poreza i prizeza te isplatu neto autorskog honorara			
	Novac na računu kod tuzemnih poslovnih banaka	21.050,00		1111
	Obveze prema dobavljačima građanima – obveze prema autoru	15.031,68	2425110	
	Obveze prema dobavljačima građanima – obveze prema autoru za porez i prizez	3.568,32	2491011	
	Obveze za doprinos za mirovinsko osiguranje	1.400,00	2491012	
	Obveze za doprinos za zdravstveno osiguranje	1.050,00	2491013	

Sukladno odredbama *Zakona o autorskom pravu i srodnim pravima*¹⁵, autorskim honorarom smatraju se primici isplaćeni fizičkoj osobi za isporuku autorskog djela. Prema odredbama čl. 39. st. 4. i 5. *Zakona o porezu na dohodak*, ukupni primitak za autorski honorar umanjuje se za 30% paušalno priznatih izdataka, a na ostatak primitka isplatitelj obračunava i uplaćuje porez na dohodak i prizez poreza na dohodak ako je propisan u mjestu prebivališta primatelj dohotka te propisane doprinose.

Iznos neto autorskog honorara doznačuje se autoru **obvezno na žiro račun**.

U slučaju da je primatelj autorskog honorara obveznik PDV-a, primatelj ispostavlja račun. U ovom slučaju isplatitelj autorskog honorara doznačuje autoru **neto autorski honorar i iznos PDV-a** iz računa i **to obvezno na žiro račun** autora.

Ističemo da neprofitna organizacija ima obvezu nadležnoj ispostavi Porezne uprave podnijeti obrazac JOPPD na dan isplate primitka koji se smatra drugim dohotkom (ugovor o autorskom honoraru).

Primjer 28. Računalne usluge

Neprofitna organizacija primila je račun za računalnu obradu podataka u iznosu od 2.000,00 kn.

Knjiženje 34.:

Red. br.	Opis	Iznos	Račun	
			Duguje	Potražuje
1	2	3	4	5
1.	Za primljeni račun za računalnu uslugu			
	Računalne usluge	2.000,00	4258	
	Obveze prema dobavljačima u zemlji	2.000,00		2425

Primjer 29. Ostale usluge

Neprofitna organizacija primila je račun za tiskarsku uslugu u iznosu od 5.000,00 kn.

Knjiženje 35.:

Red. br.	Opis	Iznos	Račun	
			Duguje	Potražuje
1	2	3	4	5
1.	Za primljeni račun za računalnu uslugu			
	Grafičke i tiskarske usluge	5.000,00	425903	
	Obveze prema dobavljačima u zemlji	5.000,00		2425

Na teret podskupine **računa 426** - Rashodi za materijal i energiju

14 Zakon o leasingu (Nar. nov., br. 141/13)

15 Zakon o autorskom pravu i srodnim pravima (Nar. nov., br. 167/03 - 96/18)

Podskupina računa 426 - Rashodi za materijal i energiju, sastoji se od sljedećih odjeljaka računa:

- Uredski materijala i ostali materijalni rashodi (odjeljak računa 4261),
- Materijal i sirovine (odjeljak računa 4262),
- Energija (odjeljak računa 4263),
- Sitan inventar i auto gume (odjeljak računa 4264).

Primjer 30. Rashodi za materijal i energiju

- 1) Priljen je račun za uredski materijal u iznosu od 150,00 kn.
- 2) Račun za električnu energiju iznosi 1.000,00 kn.

Knjiženje 36.:

Red. br.	Opis	Iznos	Račun	
			Duguje	Potražuje
1	2	3	4	5
1.	Za račun za nabavljeni potrošni materijal			
	Uredski materijal	150,00	4261	
	Obveze prema dobavljačima u zemlji	150,00		2425
2.	Za račun za potrošenu električnu energiju			
	Energija	1.000,00	4263	
	Obveze prema dobavljačima u zemlji	1.000,00		2425

Primjer 31. Rashodi za materijal i energiju - PDV

- 1) Nefitna organizacija je obveznik PDV-a. Priljen je račun za uredski materijal u iznosu od 125,00 kn (100,00 kn + 25,00 kn PDV).
- 2) Račun za električnu energiju iznosi 1.250,00 kn (1.000,00 kn + 250,00 kn PDV).

Knjiženje 37.:

Red. br.	Opis	Iznos	Račun	
			Duguje	Potražuje
1	2	3	4	5
1.	Za račun za nabavljeni potrošni materijal			
	Uredski materijal	100,00	4261	
	Potraživanje za PDV	25,00	1242	
	Obveze prema dobavljačima u zemlji	125,00		2425
2.	Za račun za potrošenu električnu energiju			
	Energija	1.000,00	4263	
	Potraživanje za PDV	250,00	1242	
	Obveze prema dobavljačima u zemlji	1.250,00		2425

Na teret podskupine računa 429 – Ostali nespomenuti materijalni rashodi

Podskupina računa 429 - Ostali nespomenuti materijalni rashodi, sastoji se od sljedećih odjeljaka računa:

- Premije osiguranja (odjeljak računa 4291),
- Reprezentacija (odjeljak računa 4292),
- Članarine (odjeljak računa 4293),
- Kotizacije (odjeljak računa 4294) te
- Ostali nespomenuti materijalni rashodi (odjeljak računa 4295) na računima rashoda u razredu 4.

Primjer 32. Ostali nespomenuti rashodi

- 1) Nefitna organizacija primila je račun za premiju osiguranja imovine u iznosu od 4.000,00 kn.
- 2) Priljen je račun za reprezentaciju u iznosu od 1.400,00 kn.

Knjiženje 38.:

Red. br.	Opis	Iznos	Račun	
			Duguje	Potražuje
1	2	3	4	5
1.	Za primljeni račun za računalnu uslugu			
	Premije osiguranja	4.000,00	4291	
	Obveze prema dobavljačima u zemlji	4.000,00		242501
2.	Za primljeni račun za reprezentaciju			
	Reprezentacija	1.400,00	4292	
	Obveze prema dobavljačima u zemlji	1.400,00		242508

Pod izdacima za reprezentaciju smatraju se ugošćenja poslovnih partnera, darivanje poslovnih partnera prigodnim poklonima bez obzira što se na tim poklonima nalazi znak tvrtke, plaćanje poslovnim partnerima izdataka odmora, športa, rekreacije i razonode, izdataka za zakup automobila, plovila, zrakoplova, kuća za odmor i razonodu i slično.

Poslovnim partnerima smatraju se osobe s kojima postoji poslovni odnos ili se očekuje da će se takav odnos uspostaviti.

O prigodnim se poklonima radi kada poduzetnik nekog poslovnog partnera, njegovog zastupnika ili neku drugu osobu uključujući i zaposlenike daruje u dobrima ili uslugama, a da za to ne postoji pravna obveza ili neka druga povezanost s uslugom primatelja. Darivanje predstavlja davanje bez naknade.

Ako se radi o davanju za koje postoji točno određena protuusluga primatelja tada to nije darivanje već naknada.

Na računu za reprezentaciju treba napisati naziv poduzetnika čiji su radnici ugošćeni, odnosno da se vidi zbog čega je nastao rashod reprezentacije.

ističemo...

Neprofitnim organizacijama koji obavljaju gospodarsku djelatnost i obveznici su poreza na dobit u rashode se priznaje samo 50% računa za reprezentaciju.

2.3. Rashodi amortizacije

Rashodi amortizacije (skupina računa 43) obuhvaćaju trošak nabave dugotrajne imovine koja se amortizira u vijeku uporabe prema propisanim stopama amortizacije. Sastavni dio *Pravilnika o neprofitnom računovodstvu* jest **popis stopa amortizacije dugotrajne imovine**.

Propisane stope amortizacije dugotrajne imovine **nije dopušteno** mijenjati.

Amortizacija se počinje obračunavati od prvoga dana idućeg mjeseca nakon mjeseca u kojem je imovina stavljena u uporabu.

Iznimno, izvanproračunski korisnici državnog proračuna koji su kao neprofitne organizacije obveznici primjene odredbi *Pravilnika o neprofitnom računovodstvu*, mogu u trenutku nabave nefinancijske imovine iskazati na skupini računa 43 rashode za nabavu nefinancijske imovine u visini ukupnog troška nabave (čl. 41. st. 4. *Pravilnika o neprofitnom računovodstvu*).

Objavite svoje financijske izvještaje u RiPup-u

Cijena: 980,00 kn + PDV
Tel.: 01 / 49 21 737

ističemo...

Skrećemo pozornost da neprofitne organizacije, koje su obveznici poreza na dobit za onu dugotrajnu imovinu kojom obavljaju gospodarsku djelatnost, primjenjuju za porezne potrebe stope amortizacije propisane čl. 12. Zakona o porezu na dobit.

Primjer 33. Obračun amortizacije za kupljenu sportsku opremu

Pretpostavimo da je sportska oprema u iznosu od 20.000,00 kn nabavljena u ožujku 2019. Neprofitna organizacija obračunava amortizaciju od 1.4.19. do 31.12.19., a rashod amortizacije iznosi 3.000,00 kn ($20.000,00 \times 20\% = 4.000,00 : 12 = 333,33 \times 9$ mjeseci = 3.000,00).

Knjiženje 39.:

Red. br.	Opis	Iznos	Račun	
			Duguje	Potražuje
1	2	3	4	5
1.	Za obračun amortizacije sportske opreme			
	Ispravak vrijednosti sportske opreme	3.000,00		029126
	Amortizacija	3.000,00	4311	

Neprofitne organizacije obračunatu amortizaciju dugotrajne imovine knjiže na teret računa 4311 u korist računa ispravka vrijednosti proizvedene dugotrajne imovine (račun 0291) ili u korist računa 0191.

Obračun amortizacije obavlja se primjenom propisanih stopa amortizacije, a **sastavni dio Pravilnika o neprofitnom računovodstvu** jest popis **stopa amortizacije dugotrajne imovine**.

ističemo...

Skrećemo pozornost da se dugotrajna nefinancijska materijalna imovina čiji je pojedinačni trošak nabave (nabavna vrijednost) **niži od 3.500,00 kn može otpisati jednokratno**, stavljanjem u uporabu ili kalkulatивно, uz obvezu pojedinačnog ili skupnog praćenja u korisnom vijeku uporabe.

Međutim, na opisani način obračunava se amortizacija za dugotrajnu imovinu nabavljenu poslije 1.1.2008. godine. Naime, za dugotrajnu imovinu nabavljenu do 31.12.2007. primjenjivale su se odredbe „starih“ propisa, tj. *Uredbe o računovodstvu neprofitnih organizacija*¹⁶ i *Pravilnika o knjigovodstvu i računskom planu neprofitnih organizacija*¹⁷.

Dugotrajna imovina nabavljena do 31.12.2007. evidentirala se je putem Fonda „B“ terećenjem „starog“ računa 4729, ako bi se sada kod obračuna amortizacije teretio račun rashoda u razredu 4, rashodi bi bili 2 puta iskazani i to: u trenutku nabave i sada kod obračuna amortizacije. Zbog navedenih razloga sada ne smijemo obračun amortizacije knjižiti na teret računa amortizacije **već treba teretiti vlastite izvore od osnivača i od poslovanja**.

16 Uredba o računovodstvu neprofitnih organizacija (Nar. nov., br. 112/93)

17 Pravilnik o knjigovodstvu i Računskom planu neprofitnih organizacija (Nar. nov., br. 20/94 i 40/94 - ispravak)

Primjer 34. Obračun amortizacije za kupljenu dugotrajnu imovinu u 2007.

Pretpostavimo da je dugotrajnu imovinu u iznosu od 200.000,00 kn nabavljena u 2007. Neprofitna organizacija obračunala je amortizaciju za 2019., a rashod amortizacije iznosi 10.000,00 kn ($200.000,00 \text{ kn} \times 5\% = 10.000,00 \text{ kn}$).

Knjiženje 40.:

Red. br.	Opis	Iznos	Račun	
			Duguje	Potražuje
1	2	3	4	5
1.	Za obračun amortizacije dugotrajne imovine nabavljene u 2007.			
	Ispravak vrijednosti poslovnih objekata od drveta i ostalog materijala	10.000,00		029106
	Vlastiti izvori od osnivača i od poslovanja	10.000,00	5111	

Na opisani način knjižili bi obračun amortizacije za svu dugotrajnu imovinu **nabavljenu do 31.12.2007.**

2.4. Financijski rashodi

Skupina računa 44 - Financijski rashodi, obuhvaća:

- Kamate za izdane vrijednosne papire (podskupina računa 441)
- Kamate za primljene kredite i zajmove (podskupina računa 442),
- Ostale financijske rashode (bankarske usluge i usluge platnog prometa, negativne tečajne razlike i efekte primjene valutne klauzule, zatezne kamate te ostale nespomenute financijske rashode); (podskupina računa 443).

Tečajna razlika nastaje kada dođe do promjene u valutnom tečaju između datuma transakcije i datuma podmirenja stavki proizašlih iz transakcije. Tečajna razlika je i razlika nastala zbog primjene valutne klauzule. Pozitivna tečajna razlika **evidentira se kao prihod**, a negativna kao rashod (čl. 42. st. 2. Pravilnika o neprofitnom računovodstvu).

Zatezne kamate se iskazuju odvojeno od vrijednosti transakcija temeljem kojih su nastale.

Primjer 35. Financijski rashodi

- 1) Primljen je obračun kamata na bančin kredit za drugo tromjesečje 2019. u iznosu od 5.000,00 kn.
- 2) Plaćena je naknada za usluge platnog prometa u iznosu od 1.900,00 kn.

Knjiženje 41.:

Red. br.	Opis	Iznos	Račun	
			Duguje	Potražuje
1	2	3	4	5
1.	Za primljeni obračun kamata			
	Kamate za primljene kredite banaka i ostalih kreditora	5.000,00	4421	
	Obveze za kamate za primljene kredite i zajmove	5.000,00		2442
2.	Za plaćene usluge platnog prometa			
	Bankarske usluge i usluge platnog prometa	1.900,00	4431	
	Novac na računu kod tuzemnih poslovnih banaka	1.900,00		1111

U slučaju da neprofitna organizacija ne primi obračun kamata za obračunsko razdoblje, za iznos kamate teretimo račun 4421, a odobravamo račun 291 – Odgođeno plaćanje rashoda.

Ako se plati kamata koja se odnosi na sljedeće obračunsko razdoblje, za iznos kamate **ne teretimo račun 4421 već račun 191** – Rashodi budućih razdoblja.

2.5. Donacije

Skupina računa 45 – Donacije, sadrže tekuće i kapitalne donacije razvrstane prema primateljima.

Donacije su tekući i/ili kapitalni prijenosi sredstava inozemnim vladama i međunarodnim organizacijama, jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave, građanima i kućanstvima, poduzetnicima te ostalim krajnjim korisnicima.

Tekuće donacije uključuju i **prijenose u naravi** kao što su: hrana, odjeća, pokrivači, lijekovi koje neprofitna organizacija može davati krajnjim korisnicima (čl. 43. st. 3. *Pravilnika o neprofitnom računovodstvu*).

Skupina računa 45 – Donacije, sastoji se od sljedećih odjeljaka računa:

- Tekuće donacije (odjeljak računa 4511),
- Stipendije (odjeljak računa 4512) i
- Kapitalne donacije (odjeljak računa 4521) i
- Kapitalne donacije iz EU sredstava (odjeljak računa 4522).

Primjer 36. Donacije

Socijalno ugroženim građanima dana je donacija u hrani u iznosu od 50.000,00 kn.

Knjiženje 42.:

Red. br.	Opis	Iznos	Račun	
			Duguje	Potražuje
1	2	3	4	5
1.	Za danu donaciju u hrani			
	Tekuće donacije	50.000,00	4511	
	Zalihe za preraspodjelu drugima	50.000,00		0611

Primljenu donaciju u naravi neprofitna organizacija **obvezno mora potvrditi** donatoru na vjerodostojnom dostavnom dokumentu.

2.6. Ostali rashodi

Ostali rashodi -skupina računa 46, sadrži:

- Kazne, penale i naknade štete (podskupina računa 461 – naknade štete pravnim i fizičkim osobama, penali, ležarine i drugo, naknade štete radnicima i ugovorne kazne i ostale naknade štete),
- Ostali nespomenuti rashodi (podskupina računa 462 – neotpisana vrijednost i drugi rashodi otuđene i rashodovane dugotrajne imovine, otpisan potraživanja, rashodi za ostala porezna davanja i ostali nespomenuti rashodi), (čl. 44. *Pravilnika o neprofitnom računovodstvu*).

Primjer 37. Prodaja dugotrajne imovine

Neprofitna organizacija prodala je stroj i ispostavila račun na 12.500,00 kn, neprofitna organizacija nije obveznik PDV-a, ispravak vrijednosti stroja je 6.000,00 kn a neotpisana vrijednost 2.000,00 kn.

Telefon za konzultacije

01/ 48 36 046 / 01/ 49 21 739

(isključivo putem PIN-a)

Ponedjeljkom i četvrtkom od 11.00 do 15.30 h,
utorkom, srijedom i petkom od 8.30 do 13.00 h.

Knjiženje 43.:

Red. br.	Opis	Iznos	Račun	
			Duguje	Potražuje
1	2	3	4	5
1.	Za prodani stroj			
	Potraživanja za prihode od nefinancijske imovine	12.500,00	1642	
	Prihodi od prodaje dugotrajne nematerijalne i materijalne imovine	12.500,00		3621
	Instrumenti, uređaji i strojevi	8.000,00		0225
	Ispravak vrijednosti proizvedene dugotrajne imovine	6.000,00	0291	
	Neotpisana vrijednost i drugi rashodi otuđene i rashodovane dugotrajne imovine	2.000,00	4621	

2.7. Rashodi vezani uz financiranje povezanih neprofitnih organizacija

Skupina računa 47 – Rashodi vezani uz financiranje povezanih neprofitnih organizacija, obuhvaća tekuće i/ili kapitalne prijenose sredstava drugim neprofitnim organizacijama s kojima je neprofitna organizacija povezana osnivačkim, odnosno drugim općim aktima.

Na skupini računa 47 knjiže se u pravilu prijenosi sredstava (transferi) između neprofitnih organizacija, od kojih svaka ima pravnu osobnost, a čiji su odnosi uređeni osnivačkim, odnosno drugim općim aktima (Hrvatski crveni križ, Zajednica tehničke kulture, sportski savezi, sportske udruge i sl.).

Skupina računa 47 – Rashodi vezani uz financiranje povezanih neprofitnih organizacija, izravno je povezana sa skupinom računa 37 - Prihodi od povezanih neprofitnih organizacija, kod neprofitne organizacije koja se na ovaj način financira odnosno kojoj su sredstva doznačena.

Dakle, skupina računa 37 i 47 su skupine računa koje smo nekada koristili za knjiženje tzv. transfera.

Napominjemo da je skupinu računa 47 dozvoljeno koristiti i za interno knjiženje rashoda jedne podružnica neprofitne organizacije prema drugoj podružnici unutar iste neprofitne organizacije. Neprofitna organizacija kod izrade financijskih izvještaja rashode skupine računa 47 treba eliminirati kroz postupak konsolidacije.

Skupina računa 47 – Rashodi vezani uz financiranje povezanih neprofitnih organizacija, obuhvaća sljedeće račune:

- 4711 – Tekući rashodi vezani uz financiranje povezanih neprofitnih organizacija,
- 4712 – Kapitalni rashodi vezani uz financiranje povezanih neprofitnih organizacija,
- 4713 – Tekući rashodi vezani uz financiranje povezanih neprofitnih organizacija za EU projekte i
- 4714 – Kapitalni rashodi vezani uz financiranje povezanih neprofitnih organizacija za EU projekte.

Primjer 38. Tekući rashodi vezani uz financiranje povezanih neprofitnih organizacija

Neprofitna organizacija „Građani“ osnovala je udruhu „Pomoć umirovljenicima“. Aktom o osnivanju udruge „Pomoć umirovljenicima“ određeno je da će neprofitna organizacija „Građani“ financirati rad osnovane udruge i to od svakog svoga ostvarenog prihoda u iznosu od 20%.

- 1) Neprofitna organizacija „Građani“ naplatila je od kupca na žiro račun 5.000,00 kn od iznajmljivanja prostora.

- 2) Od naplaćenog iznosa 1.000,00 kn doznačeno je udruzi „Pomoć umirovljenicima“.

Knjiženje 44.:

Red. br.	Opis	Iznos	Račun	
			Duguje	Potražuje
1	2	3	4	5
1.	KNJIŽENJE KOD NEPROFITNE ORGANIZACIJE „GRAĐANI“			
	Za naplaćeno potraživanje od kupca			
	Novac na računu kod tuzemnih poslovnih banaka	5.000,00	1111	
	Potraživanja od kupaca	5.000,00		1611
2.	Za doznačeni transfer novca udruzi „Pomoć umirovljenicima“			
	Tekući rashodi vezani uz financiranje povezanih neprofitnih organizacija	1.000,00	4711	
	Novac na računu kod tuzemnih poslovnih banaka	1.000,00		1111
1.	KNJIŽENJE KOD UDRUGE „POMOĆ UMIROVLJENICIMA“			
	Za prihod od transfera iz neprofitna organizacija „Građani“			
	Novac na računu kod tuzemnih poslovnih banaka	1.000,00	1111	
	Tekući prihodi od povezanih neprofitnih organizacija	1.000,00		3711

Ako je novac koji naplaćuje neprofitna organizacija njezin izvorni prihod, tada prijenos novca drugoj pravnoj osobi - neprofitnoj organizaciji **može biti knjižen samo kao rashod**.

Međutim, kod slučaja naplate zajedničkog prihoda kod neprofitne organizacije, za dio naplaćenog novca se odobrava račun obveza prema osobi kojoj pripada dio novca u obliku prihoda od naplate zajedničkog prihoda.

Primjer 39. Transferi - zajednički prihod

Neprofitna organizacija „Građani“ osnovala je udruhu „Obitelj“. Na temelju sporazuma i ugovora o zastupanju između ovih neprofitnih organizacija, neprofitna organizacija „Građani“ naplaćuje zajednički prihod od članarine. Naplaćeni zajednički prihod od članarine dijeli se u odnosu 50% : 50%.

- 1) Neprofitna organizacija „Građani“ naplatila je 5.000,00 kn članarine.
- 2) Od naplaćenog iznosa članarine doznačeno je udruzi „Obitelj“ 2.500,00 kn.

Knjiženje 45.:

Red. br.	Opis	Iznos	Račun	
			Duguje	Potražuje
1	2	3	4	5
1.	KNJIŽENJE KOD NEPROFITNE ORGANIZACIJE „GRAĐANI“			
	Za naplatu članarine			
	Novac na računu kod tuzemnih poslovnih banaka	5.000,00	1111	
	Prihodi od članarina - neprofitna organizacija „Građani“	2.500,00		3211
	Ostale nespomenute obveze - za naplaćeni dio članarine koji pripada udruzi „Obitelj“	2.500,00		2493

Red. br.	Opis	Iznos	Račun	
			Duguje	Potražuje
1	2	3	4	5
2.	Za doznačenu članarinu udruzi „Obitelj“			
	Ostale nespomenute obveze	2.500,00	2493	
	Novac na računu kod tuzemnih poslovnih banaka	2.500,00		1111
1.	KNJIŽENJE KOD UDRUGE „OBITELJ“			
	Za naplatu članarine od neprofitne organizacije „Građani“			
	Novac na računu kod tuzemnih poslovnih banaka	2.500,00	1111	
	Prihodi od članarina	2.500,00		3211

2.8. Raspored rashoda

Skupina računa 49 – Raspored rashoda, sadrži račune za raspored rezultata koji služe za

zaključivanje razreda 4 na kraju izvještajnog razdoblja

Na kraju godine **svi računi u razredu 4** se zatvaraju putem **računa 491 – Raspored rashoda**.

Primjer 40. Raspored rashoda

Na dan 31.12.2019. neprofitna organizacija imala je u glavnoj knjizi evidentirane sljedeće rashode:

■ plaće za redovan rad (račun 4111)	60.000,00 kn
■ doprinosi za zdravstveno osiguranje (račun 4131)	9.300,00 kn
■ doprinosi za zapošljavanje (račun 4132)	1.020,00 kn
■ naknade troškova zaposlenima (račun 421)	15.680,00 kn
■ za materijal i energiju (račun 424)	90.000,00 kn
■ za usluge (račun 425)	140.000,00 kn
■ amortizacija (račun 431)	30.000,00 kn
■ kamate za primljene kredite i zajmove (račun 442)	4.000,00 kn
■ ostali nespomenuti rashodi (račun 462)	5.000,00 kn
Ukupni rashodi	355.000,00 kn

Knjiženje 46.:

Red. br.	Opis	Iznos	Račun	
			Duguje	Potražuje
1	2	3	4	5
1.	Za zatvaranje računa u razredu 4			
	Raspored rashoda	355.000,00	4911	
	Plaće za redovan rad	60.000,00		4111
	Doprinosi za zdravstveno osiguranje	9.300,00		4131
	Doprinosi za zapošljavanje	1.020,00		4132
	Naknade troškova zaposlenima	15.680,00		421
	Rashodi za materijal i energiju	90.000,00		424
	Rashodi za usluge	140.000,00		425
	Amortizacija	30.000,00		431
	Kamate za primljene kredite i zajmove	4.000,00		442
	Ostali nespomenuti rashodi	5.000,00		462

3. Zaključna knjiženja i utvrđivanje rezultata

Na kraju godine **svi računi u razredima 3 i 4 se zatvaraju.**

Na kraju izvještajnog razdoblja rezultat se utvrđuje tako da se za ukupan iznos **rashoda odobravaju računi rasporeda rashoda u skupini 49** i zadužuju računi obračuna prihoda i rashoda skupine 52.

Za ukupnu iznos **prihoda zadužuju se računi rasporeda prihoda u skupini 39** i odobravaju računi obračuna prihoda i rashoda skupine 52.

3.1. Višak prihoda

Primjer 41. Utvrđivanje rezultata

Na dan 31.12.2019. neprofitna organizacija imala je u glavnoj knjizi evidentirane sljedeće prihode i rashode:

Prihodi:

- od prodaje roba i pružanja usluga (račun 3111 i 3112) 100.000,00 kn
- od članarina (račun 3211) 20.000,00 kn
- od kamata za dane zajmove (račun 3411) 5.000,00 kn
- od zakupa i iznajmljivanja imovine (račun 3421) 50.000,00 kn
- od donacija iz državnog proračuna (račun 3511) 50.000,00 kn
- od trgovačkih društava i ostalih pravnih osoba (račun 3531) 150.000,00 kn
- od naplaćenih otpisanih potraživanja (račun 3632) 3.000,00 kn

Ukupni prihodi

378.000,00 kn

Rashodi:

- plaće za redovan rad (račun 4111) 60.000,00 kn
- doprinosi za zdravstveno osiguranje (račun 4131) 9.300,00 kn
- doprinosi za zapošljavanje (račun 4132) 1.020,00 kn
- naknade troškova zaposlenima (račun 421) 15.680,00 kn
- za materijal i energiju (račun 424) 90.000,00 kn
- za usluge (račun 425) 140.000,00 kn
- amortizacija (račun 431) 30.000,00 kn
- kamate za primljene kredite i zajmove (račun 442) 4.000,00 kn
- ostali nespomenuti rashodi (račun 462) 5.000,00 kn

Ukupni rashodi

355.000,00 kn

Višak prihoda 23.000,00 kn (378.000,00 kn – 355.000,00 kn).

Objavite svoje financijske izvještaje u RiPup-u

Cijena: 980,00 kn + PDV
Tel.: 01 / 49 21 737

Knjiženje 47.:

Red. br.	Opis	Iznos	Račun	
			Duguje	Potražuje
1	2	3	4	5
1.	Za zatvaranje računa u razredu 3 i 4			
	Raspored prihoda	378.000,00		3911
	Prihodi od prodaje roba	30.000,00	3111	
	Prihodi od pružanja usluga	70.000,00	3112	
	Prihodi od članarina	20.000,00	3211	
	Prihodi od kamata za dane zajmove	5.000,00	3411	
	Prihodi od zakupa i iznajmljivanja imovine	50.000,00	3421	
	Prihodi od donacija iz državnog proračuna	50.000,00	3511	
	Prihodi od trgovačkih društava i ostalih pravnih osoba	150.000,00	3531	
	Prihodi od naplaćenih otpisanih potraživanja	3.000,00	3632	
	Raspored rashoda	355.000,00	4911	
	Plaće za redovan rad	60.000,00		4111
	Doprinosi za zdravstveno osiguranje	9.300,00		4131
	Doprinosi za zapošljavanje	1.020,00		4132
	Naknade troškova radnicima	15.680,00		421
	Rashodi za usluge	140.000,00		425
	Rashodi za materijal i energiju	90.000,00		426
	Amortizacija	30.000,00		431
	Kamate za primljene kredite i zajmove	4.000,00		442
	Ostali nespomenuti rashodi	5.000,00		462
2.	Za prijenos zbroja prihoda i rashoda i utvrđivanje viška prihoda.			
	Raspored rashoda	355.000,00		4911
	Obračun prihoda i rashoda	355.000,00	5211	
	Raspored prihoda	378.000,00	3911	
	Obračun prihoda i rashoda	378.000,00		5211
	Obračun prihoda i rashoda	23.000,00	5211	
	Višak prihoda	23.000,00		5221

Ako je **potražna strana** na računu obračuna prihoda i rashoda skupine 52 **veća od dugovne** za utvrđenu razliku **zadužuje se** račun obračuna prihoda i rashoda (račun 5211) i **odobrava odgovarajući račun viška prihoda** u skupini 52, tj. račun **5221**.

3.2 Manjak prihoda

U slučaju ako je **dugovna strana** na računu obračuna prihoda i rashoda skupine 52 **veća od potražne** za utvrđenu razliku **odobrava se** račun obračuna prihoda i rashoda (račun 5211) i **zadužuje račun manjka prihoda** u skupini 52, tj. račun **5222**. (čl. 49. st. 2. Pravilnika o neprofitnom računovodstvu).

Primjer 42. Utvrđivanje rezultata – manjak prihoda

Na dan 31.12.2019. neprofitna organizacija imala je u glavnoj knjizi evidentirane sljedeće prihode i rashode:

Prihodi:

- od prodaje roba i pružanja usluga (račun 3111 i 3112) 100.000,00 kn
- od članarina (račun 3211) 20.000,00 kn
- od kamata za dane zajmove (račun 3411) 5.000,00 kn

■ od zakupa i iznajmljivanja imovine (račun 3421)	50.000,00 kn
■ od donacija iz državnog proračuna (račun 3511)	50.000,00 kn
■ od naplaćenih otpisanih potraživanja (račun 3632)	3.000,00 kn
Ukupni prihodi	228.000,00 kn

Rashodi:

■ plaće za redovan rad (račun 4111)	60.000,00 kn
■ doprinosi za zdravstveno osiguranje (račun 4131)	9.300,00 kn
■ doprinosi za zapošljavanje (račun 4132)	1.020,00 kn
■ naknade troškova zaposlenima (račun 421)	15.680,00 kn
■ za materijal i energiju (račun 424)	90.000,00 kn
■ za usluge (račun 425)	140.000,00 kn
■ amortizacija (račun 431)	30.000,00 kn
■ kamate za primljene kredite i zajmove (račun 442)	4.000,00 kn
■ ostali nespomenuti rashodi (račun 462)	5.000,00 kn

Ukupni rashodi 355.000,00 kn**Manjak prihoda 127.000,00 kn (355.000,00 kn - 228.000,00 kn).****Knjiženje 48.:**

Red. br.	Opis	Iznos	Račun	
			Duguje	Potražuje
1	2	3	4	5
1.	Za zatvaranje računa u razredu 3 i 4			
	Raspored prihoda	228.000,00		3911
	Prihodi od prodaje roba	30.000,00	3111	
	Prihodi od pružanja usluga	70.000,00	3112	
	Prihodi od članarina	20.000,00	3211	
	Prihodi od kamata za dane zajmove	5.000,00	3411	
	Prihodi od zakupa i iznajmljivanja imovine	50.000,00	3421	
	Prihodi od donacija iz državnog proračuna	50.000,00	3511	
	Prihodi od naplaćenih otpisanih potraživanja	3.000,00	3632	
	Raspored rashoda	355.000,00	4911	
	Plaće za redovan rad	60.000,00		4111
	Doprinosi za zdravstveno osiguranje	9.300,00		4131
	Doprinosi za zapošljavanje	1.020,00		4132
	Naknade troškova zaposlenima	15.680,00		421
	Rashodi za materijal i energiju	90.000,00		424
	Rashodi za usluge	140.000,00		425
	Amortizacija	30.000,00		431
	Kamate za primljene kredite i zajmove	4.000,00		442
	Ostali nespomenuti rashodi	5.000,00		462
2.	Za prijenos zbroja prihoda i rashoda i utvrđivanje manjka prihoda			
	Raspored rashoda	355.000,00		4911
	Obračun prihoda i rashoda	355.000,00	5211	
	Raspored prihoda	228.000,00	3911	
	Obračun prihoda i rashoda	228.000,00		5211
	Obračun prihoda i rashoda	127.000,00		5211
	Manjak prihoda	127.000,00	5222	

Saldo na kraju godine **na podskupini računa 522** utvrđuje se **prebijanjem računa viška i manjka.**

Stanja utvrđena na osnovnim računima podskupine 522 i iskazana u financijskim izvještajima za poslovnu godinu raspodjeljuju se u sljedećoj poslovnoj godini u skladu s Odlukom o raspodjeli rezultata (čl. 50. *Pravilnika o neprofitnom računovodstvu*).

U poslovanju neprofitnih organizacija u pravilu o načinu korištenja viška prihoda evidentiranog na računu 5221, odnosno o načinu namirenja ostvarenog manjka prihoda evidentiranog na računu 5222 na kraju poslovne godine odlučuje osnivač. Na temelju odluke osnivača provode se i knjiženja u poslovnim knjigama u sljedećoj poslovnoj godini.

Bitno je skrenuti pozornost i na sljedeće:

Propisi neprofitnim organizacijama ne dozvoljavaju **ne knjiženje rashoda** bez obzira na izvore financiranja. Nedopustivo je kad se rashodi tekućeg obračunskog razdoblja financiraju iz viška prihoda prethodnih obračunskih razdoblja, umjesto **ne knjiženja** rashoda trebalo bi **teretiti** preneseni viška prihoda ili iz viška prihoda prethodnih obračunskih razdoblja i odobriti prihode tekućeg obračunskog razdoblja.

Kako neprofitne organizacije mogu biti osnovane na temelju različitih posebnih zakona, prema kojima obavljaju svoju djelatnost, iste moraju i uvažavati odredbe tih zakona u dijelu kojim se propisuje kako se raspolaže s viškom prihoda odnosno kako se nadoknađuje manjak prihoda (gubitak).

Ako navedenih odredaba u tim posebnim zakonima nema, odluku o raspolaganju s viškom prihoda odnosno kako se nadoknađuje manjak prihoda donosi ovlašteno tijelo neprofitne organizacije.

ističemo...

Mišljenja smo da bi takve odredbe neprofitna organizacija trebala obvezno propisati nekim od svojih općih akata.

U financijskim izvještajima, nevezano na podatke knjižene u glavnoj knjizi, ne iskazuje se istodobno višak prihoda i manjak prihoda, nego se saldo na kraju godine na podskupini računa 522 utvrđuje prebijanjem računa viška i manjka. Naime, viškovi/manjkovi prihoda se prema računovodstvenim načelima iskazuju objedinjeno.

Odredbe propisa ne zahtijevaju knjigovodstveno praćenje prihoda, rashoda i rezultata poslovanja prema različitim izvorima financiranja, već propisuje iskazivanje jedinstvenog rezultata poslovanja ne tražeći dijeljenje po nenamjenskim i namjenskim izvorima financiranja.

Praćenje nenamjenskog/namjenskog prihoda, rashoda i rezultata poslovanja u knjigovodstvu neprofitne organizacije utvrđuje se općim aktima.

U slučaju ako neprofitna organizacija treba financijeru vratiti dio namjenskih prihoda ili neutrošena doznačena sredstva namjenskih prihoda, potrebno je knjižiti obvezu za povrat tih sredstava financijeru (račun 2493).

Zaključujemo da neprofitna organizacija svojim općim aktima treba utvrditi kako će se uporabiti viška prihoda, odnosno kako će namiriti manjak prihoda.

ističemo...

Ako je općim aktima neprofitne organizacije utvrđeno da se manjak prihoda namiruje iz viška prihoda, tereti se račun 5221 – Višak prihoda, a odobrava račun 5222 – Manjak prihoda. Na ovaj način možemo provesti knjiženje samo ako je viška prihoda i manjak prihoda knjigovodstveno iskazan.

Dakle, neprofitne organizacije višak/manjak prihoda utvrđuju prema računovodstvenim načelima, prema zahtjevima osoba – financijera koje su dala sredstva, prema vlastitim odlukama i dr., a odredbe propisa **ne propisuju** kako uporabiti višak prihoda, odnosno kako namiriti manjak prihoda.

3.3. Ispravak pogrešno iskazanih prihoda/rashoda iz prethodnog izvještajnog razdoblja

Neprofitne organizacije prihode i rashode priznaju uz primjenu računovodstvenog načela nastanka događaja.

Računovodstveno načelo nastanka događaja znači da se:

- recipročni prihodi (prihodi na temelju isporučenih dobara i usluga) priznaju u izvještajnom razdoblju na koje se odnose pod uvjetom da se mogu izmjeriti neovisno o naplati,
- nerekipročni prihodi (donacije, članarine, pomoći, doprinosi i ostali slični prihodi) priznaju u izvještajnom razdoblju na koje se odnose pod uvjetom da su raspoloživi (naplaćeni) najkasnije do trenutka predočavanja financijskih izvještaja za isto razdoblje,
- donacije povezane s izvršenjem ugovorenih programa (projekata i aktivnosti) priznaju se u bilanci kao odgođeni prihod uz priznavanje u prihode izvještajnog razdoblja razmjerno troškovima provedbe ugovorenih programa (projekata i aktivnosti),
- donacije povezane s nefinancijskom imovinom koja se amortizira priznaju se u bilanci kao odgođeni prihod uz priznavanje u prihode izvještajnog razdoblja na sustavnoj osnovi razmjerno troškovima uporabe nefinancijske imovine u razdoblju korištenja,
- rashodi priznaju u izvještajnom razdoblju na koje se odnose neovisno o plaćanju,
- rashodi za utrošak kratkotrajne nefinancijske imovine priznaju se u trenutku stvarnog utroška odnosno prodaje i
- troškovi nabave dugotrajne imovine kapitaliziraju, a u rashode priznaju tijekom korisnog vijeka uporabe.

Prihod je povećanje ekonomskih koristi ili uslužnog potencijala tijekom izvještajnog razdoblja u obliku pritjecanja imovine bez istodobnog povećanja obveza ili smanjenja obveza bez istodobnog odljeva imovine.

Rashodi su umanjenja ekonomskih koristi ili uslužnog potencijala u obliku smanjenja imovine ili povećanja obveza bez istodobnog povećanja financijske imovine.

Na kraju godine **svi računi u razredima 3 i 4 se zatvaraju**.

Na kraju godine - izvještajnog razdoblja rezultat se utvrđuje tako da se za ukupan iznos **rashoda odobravaju računi rasporeda rashoda u skupini 49** i zadužuju računi obračuna prihoda i rashoda skupine 52.

Za ukupnu iznos **prihoda zadužuju se računi rasporeda prihoda u skupini 39** i odobravaju računi obračuna prihoda i rashoda skupine 52.

Ako je **potražna strana** na računu obračuna prihoda i rashoda skupine 52 **veća od dugovne** za utvrđenu razliku **zadužuje se** račun obračuna prihoda i rashoda (račun 5211) i **odobrava odgovarajući račun viška prihoda** u skupini 52, tj. račun **5221**. Međutim, ako je **dugovna strana** na računu obračuna prihoda i rashoda skupine 52 **veća od potražne** za utvrđenu razliku **odobrava se** račun obračuna prihoda i rashoda (račun 5211) i **zadužuje račun manjka prihoda** u skupini 52, tj. račun **5222**.

Skrećemo pozornost da se preneseni višak prihoda iz prethodnih godina, ako mu nije određena namjena, može koristiti za pokriće ras-

hoda tekuće poslovne godine. Naime, rashodi tekućeg obračunskog razdoblja knjiže se uobičajeno, a preneseni višak prihoda iz prethodnih godina **ne knjiži** se ponovo kroz prihode tekućeg obračunskog razdoblja.

ističemo...

Dakle, preneseni višak prihoda iz prethodnih godina ne knjiži se ponovo kroz prihode tekućeg obračunskog razdoblja. Iz koje razloga? Ostvareni manjak tekućeg obračunskog razdoblja prebit će se sa viškom prihoda prethodnih razdoblja, jer je propisano: „Saldo na kraju godine na podskupini 522 utvrđuje se prebijanjem računa viška i manjka“.

Zaključujemo da se rezultat tekuće godine sučeljava na računu 522 sa rezultatom prethodne godine.

Ako se nakon predaje godišnjih financijskih izvještaja naknadno utvrdi da su određeni prihodi/rashodi pogrešno ili netočno iskazani u prethodnom izvještajnom razdoblju, postavlja se pitanje: **Kako provesti ispravak pogrešnog ili netočnog knjiženja?**

ističemo...

Propisi o neprofitnom računovodstvu u svojim odredbama nisu propisali način ispravka pogrešnog knjiženja prihoda/rashoda iz prethodnog izvještajnog razdoblja u tekućem izvještajnom razdoblju.

Mišljenja smo da se pogrešno ili netočno knjiženi prihodi/rashodi u prethodnom izvještajnom razdoblju ne mogu korigirati u tekućem izvještajnom razdoblju knjiženjem na teret tekućih prihoda ili rashoda.

Ispravak pogrešno ili netočno iskazanih prihoda/rashoda u prethodnom izvještajnom razdoblju, treba u tekućem izvještajnom razdoblju ispraviti (knjižiti) **preko računa rezultata poslovanja**, tj. na teret ili u korist **računa skupine 52**, ali obvezno na temelju vjerodostojne knjigovodstvene dokumentacije i akta koji donese ovlašteni organ neprofitne organizacije.

